

Розділ 1. Вступна частина

Кам'янець-Подільський ліцей №13 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області як заклад освіти є комунальною власністю Кам'янець-Подільської міської територіальної громади та є правонаступником усіх майнових та немайнових прав та об'єктів Кам'янець-Подільського навчально-виховного комплексу №13 у складі спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів з поглибленим вивченням польської мови та гімназії Хмельницької області в наслідок зміни назви.

Місце знаходження Кам'янець-Подільського ліцею №13 Кам'янець-Подільської міської ради Хмельницької області: вулиця Івана Мазепи, буд. 5, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300

Засновником Кам'янець-Подільського ліцею №13 є Кам'янець-Подільська міська рада (далі – засновник). Уповноваженим органом засновника з питань освіти є управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради.

За своїм статусом Кам'янець-Подільський ліцей №13 належить до категорії неприбуткових закладів та діє як комунальний заклад освіти.

Кам'янець-Подільський ліцей №13 забезпечує профільну середню освіту. У закладі освіти створюються та функціонують такі підрозділи:

- Початкова школа, яка забезпечує належний рівень початкової освіти учнів згідно з вимогами Державного стандарту початкової загальної освіти (1-4 класи).

- Гімназія, яка забезпечує базову середню освіту учнів, згідно з вимогами Державного стандарту базової середньої освіти (5-9 класи).

- Ліцей, який забезпечує профільну середню освіту учнів, згідно з вимогами Державного стандарту профільної середньої освіти (10-12 класи).

У Кам'янець-Подільському ліцеї №13 можуть функціонувати групи подовженого дня. Кам'янець-Подільський ліцей №13 забезпечує надання таких рівнів освіти:

- початкова освіта, яка відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- базова середня освіта, яка відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- профільна середня освіта, яка відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти є основним документом, який забезпечує досягнення учнями визначених відповідними Державними стандартами результатів та містить комплекс освітніх компонентів, які забезпечують їх досягнення. Власна освітня програма дає змогу закладу реалізувати автономію: зафіксувати спільно вироблені цінності закладу, запропонувати власне бачення навчального плану, розподілу навчальних годин.

Створення освітньої програми в закладі освіти передбачено Законом України «Про освіту».

У ст. 1 Закону України «Про освіту» освітня програма визначається як єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Законодавство надає свободу у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності (ст. 6 Закону України «Про освіту»). Кам'янець-Подільський ліцей №13 використовує типові освітні програми, які розробляються та затверджуються відповідно до спеціальних законів (ст. 33 Закону України «Про освіту»)

Для розроблення освітньої програми використано таку нормативну базу:

- Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в

- сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;
- Указ Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації»;
 - Постанова Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;
 - Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
 - Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394 (із змінами, внесеними згідно наказів Міністерства охорони здоров'я №1984 від 20.09.2021, №1371 від 01.08.2022);

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

- на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87);
- на рівні базової середньої освіти: в 5-7 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);
- в 8 – 9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);
- на рівні профільної середньої освіти (в 10 – 11/12 класах) – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти:

- на рівні початкової освіти: Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743), Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743)
- на рівні базової середньої освіти:
 - у 5-7 класах – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 09.08. 2024 № 1120),
 - у 8 – 9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405);
- на рівні профільної середньої освіти – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами);

Наказів Міністерства освіти і науки України:

- від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»,
- від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп довшеного дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);
- Положення про інституційну та дуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);
- Від 24.04.2023 №201 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» (із змінами внесеними наказом МОН від 22.03.2023 №333);
- Від 01.08.2022 №1371, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 18 серпня 2022 р. №932/38568 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я»;
- Від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»;
- Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;
- Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Листів Міністерства освіти і науки України:

- від 23 серпня 2024 № 1/15281-24 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;

- від 14 серпня 2023 №1/12038-23 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році»;
- від 05 червня 2024 №1/9979-24 «Про підготовку закладів освіти до навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/2025 року»;
- від 03.08.2023 №1/11479-23 «Безпечне середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації»;
- від 16.03.2022 №1/3472-22 «Про виконання Указу Президента України Володимира ЗЕЛЕНСЬКОГО від 16.03.2022 №143/2022».

Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році на рівні базової, профільної середньої освіти (5 – 11 класи) рекомендовані та використані для формування освітньої програми наступні навчальні програми:

5-б клас – модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. № 1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324);

8-9 класи – навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлення навчальних програм для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

10-11 класи – навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними наказами Міністерства освіти і науки України від 04.11.2020 № 1377, від 03.08.2022 № 698).

Перелік навчальної літератури та навчальних програм, що мають грифи «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», «Схвалено для використання в освітньому процесі» або висновок «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах», постійно оновлюється і доступний на офіційному вебсайті «Інститута модернізації змісту освіти». Відповідно до Порядку надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 20 липня 2020 р. № 931, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2020 р. за № 1119/35402, зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки від 08 листопада 2021 р. № 1203, гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» надається модельним навчальним програмам.

Освітня програма відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», дозволяє реалізувати право на освіту через практичну діяльність учасників освітнього процесу саме у процесі навчання.

Навчальний заклад розробив одну наскрізну для усіх рівнів освіти програму. Водночас на кожному рівні та кожному класі вона має власну специфіку.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб,

формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Типову освітню програму для 3–4 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти.

У програмі визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Типовий навчальний план визначає тиждень, його обсяг навчального навантаження здобувачів освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програм залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програм має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається якісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісні ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Згідно із Законом України «Про освіту», на основі Державного стандарту й Типової освітньої програми заклад освіти розробив освітню програму – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів, індивідуальних проектів, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Освітня програма має корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для них тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку.

Згідно статуту навчального закладу головною метою Кам'янець-Подільського ліцею №13 є забезпечення реалізації права громадян на здобуття початкової, базової загальної середньої освіти, профільної середньої освіти, створення єдиного освітнього простору, забезпечення рівного доступу осіб до якісної освіти; формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Головними завданнями Кам'янець-Подільського ліцею №13 є: концентрація та ефективне використання наявних ресурсів, їх спрямування на задоволення освітніх потреб учнів; виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності; виховання громадянина-патріота України; формування особистості здобувача освіти, розвиток його здібностей і обдарувань, виховання поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина; виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй; виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок і засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів.

Навчання здійснюється українською мовою.

Освітня програма закладу є основним документом, який забезпечує досягнення учнями визначених відповідними Державними стандартами результатів навчання.

Власна освітня програма має змогу реалізувати автономію: зафіксувати спільно вироблені цінності закладу, запропонувати власне бачення навчального плану, розподілу навчальних годин.

Створення освітньої програми в закладі освіти передбачено Законом України «Про освіту».

Розділ 2. Загальний обсяг навчального навантаження і його розподіл за освітніми галузями та роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження відповідає загальному обсягу навчального навантаження, що визначений для цього типу освітнього закладу Державним стандартом та Типовою освітньою програмою.

Заклад освіти, відповідно Державного стандарту, визначає кількість годин на вивчення кожної освітньої галузі.

Навчальні заняття в закладі організуються за семестровою системою:

I семестр – з 02 вересня по 21 грудня 2024 року;

II семестр – з 13 січня по 30 травня 2025 року.

Канікули:

Осінні - з 28 жовтня по 02 листопада 2024 року;

Зимові – з 23 грудня 2024 року по 11 січня 2025 року;

Весняні – з 24 березня по 29 березня 2025 року;

Навчання організовується за п'ятиденним робочим тижнем.

Тривалість уроку:

1 класи по 35 хвилин;

2 - 4 класи по 40 хвилин;

5-11 класи по 45хвилин.

Навчання організовується за п'ятиденним робочим тижнем.

Факультативи, індивідуальні та групові заняття, секції проводяться згідно розкладу з годинною перервою після основних занять.

В 10 та 11 класах обрано філологічний напрям (іноземна філологія, польська мова).

На 2024/2025 навчальний рік сформована мережа класів, що становить 31 клас:

12 класів – початкова школа (1- 4 класи);

15 класів – основна школа (5-9 класи);

4 класи – старша школа (10-11 клас).

6 груп подовженого дня для учнів 1- 4 класів.

Загальний обсяг навчального навантаження складено відповідно Типових освітніх програм I-III ступенів.

Клас	Навчальне навантаження Годин на навчальний рік	Загальний обсяг навчального навантаження , годин на навчальний рік	Де визначено
1	805	3500	Типова освітня програма I ступеня
2	875		
3	910		
4	910		
5	1085	6020	Типова освітня програма закладів II ступеня
6	1190		
7	1225		
8	1260		
9	1260		
10	1330	2660	Типова освітня програма закладів III ступеня
11	1330		

Граничне допустиме навантаження учнів відповідає вимогам чинних нормативних документів, що визначають санітарно – епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та

закладів освіти. (Години фізичної культури, вибіркового освітнього компоненту не враховують при визначенні гранично допустимого навантаження учнів)

Загальний обсяг навчального навантаження для 1-4 класів

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин	Кількість годин	Кількість годин	Кількість годин
		1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Мовно-літературна	На тиждень	9	10	10	10
	На рік	315	350	350	350
Математична	На тиждень	4	4	5	5
	На рік	140	140	175	175
Я досліджую світ(природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язберезувальна галузі)	На тиждень	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105
Технологічна	На тиждень	1	1	1	1
	На рік	35	35	35	35
Інформатична	На тиждень	-	1	1	1
	На рік	-	35	35	35
Мистецька	На тиждень	2	2	2	2
	На рік	70	70	70	70
Фізкультурна	На тиждень	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105
Усього	На тиждень	21	23	25	25
	На рік	735	805	875	875
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	1	1	1	1
	На рік	35	35	35	35
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	23	25	26	26
	На рік	805	875	910	910
Гранично допустиме навантаження	На тиждень	20	22	23	23
	На рік	700	770	805	805

Загальний обсяг навчального навантаження для 5А, 6А, 7А класів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5А клас	Кількість годин 6А клас	Кількість годин 7А клас
Мовно-літературна	На тиждень	11	11	10
	На рік	385	385	350
Математична	На тиждень	5	5	5
	На рік	175	175	175
Природнича	На тиждень	2	4	7.5
	На рік	70	140	262.5
Соціальна і здоров'язберезувальна	На тиждень	1,5	1,5	1
	На рік	52,5	52,5	35
Громадянська та історична	На тиждень	1	2	2.5
	На рік	35	70	87.5
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5	1
	На рік	52,5	52,5	35
Технологічна	На тиждень	2	2	2
	На рік	70	70	70
Мистецька	На тиждень	2	2	1
	На рік	70	70	35
Фізична культура	На тиждень	3	3	3
	На рік	105	105	105
Усього	На тиждень	29	32	34
	На рік	1015	1120	1190
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2	2	1
	На рік	70	70	35
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34	35
	На рік	1085	1190	1225
Гранично допустиме навантаження	На тиждень	28	31	32
	На рік	980	1085	1120

Загальний обсяг навчального навантаження для 5Б, 5В, 6Б, 6В, 7Б, 7В, 7Г класів з українською мовою навчання та вивченням мови національної меншини

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5Б, 5В класи	Кількість годин 6Б,6В класи	Кількість годин 7Б, 7В, 7Г класи
Мовно-літературна	На тиждень	11	11	10
	На рік	385	385	350
Математична	На тиждень	5	5	5
	На рік	175	175	175
Природнича	На тиждень	2	4	7.5
	На рік	70	140	262.5

Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Громадянська та історична	На тиждень	1	2	2.5
	На рік	35	70	87.5
Інформатична	На тиждень	1	1	1
	На рік	35	35	35
Технологічна	На тиждень	2	2	1
	На рік	70	70	35
Мистецька	На тиждень	2	2	1
	На рік	70	70	35
Фізична культура	На тиждень	3	3	3
	На рік	105	105	105
Усього	На тиждень	29	32	34
	На рік	1015	1120	1190
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2	2	1
	На рік	70	70	35
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34	35
	На рік	1085	1190	1225
Гранично допустиме навантаження	На тиждень	28	31	32
	На рік	980	1085	1120

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 8А клас	Кількість годин 9А клас
Мови і літератури	На тиждень	10	10
	На рік	350	350
Суспільствознавство	На тиждень	2,5	3,5
	На рік	87,5	122,5
Мистецтво	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Математика	На тиждень	4	4
	На рік	140	140
Природознавство	На тиждень	8	8,5
	На рік	280	297,5
Технології	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Здоров'я і фізична культура	На тиждень	4	4
	На рік	140	140
Усього	На тиждень	32,5	34
	На рік	1137,5	1190
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	На тиждень	3,5	2
	На рік	122,5	70
Кількість навчальних годин, що	На тиждень	36	36

фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На рік	1260	1260
Гранично допустиме навантаження	На тиждень	33	33
	На рік	1155	1155

Загальний обсяг навчального навантаження для 8Б, 8В, 9Б класів з українською мовою навчання та вивченням мови національної меншини

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 8Б, 8В класи	Кількість годин 9Б клас
Мови і літератури	На тиждень	13	13
	На рік	455	455
Суспільствознавство	На тиждень	2,5	3,5
	На рік	87,5	122,5
Мистецтво	На тиждень	0,5	0,5
	На рік	17,5	17,5
Математика	На тиждень	4	4
	На рік	140	140
Природознавство	На тиждень	8	8,5
	На рік	280	297,5
Технології	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Здоров'я і фізична культура	На тиждень	3,5	3,5
	На рік	122,5	122,5
Усього	На тиждень	34,5	36
	На рік	1207,5	1260
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	На тиждень	1,5	0
	На рік	52,5	0
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	36	36
	На рік	1260	1260
Гранично допустиме навантаження	На тиждень	33	33
	На рік	1155	1155

Загальний обсяг навчального навантаження для 10-х, 11-х класів з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 10А, 10Б класи	Кількість годин 11А, 11Б класи
Мови і літератури	На тиждень	7	7
	На рік	245	245
Суспільствознавство	На тиждень	4,5	2,5
	На рік	157,5	87,5
Математика	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Природознавство	На тиждень	8	9
	На рік	280	315
Здоров'я і фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Вибірково-обов'язкові предмети	На тиждень	3	3

	На рік	105	105
Усього	На тиждень	27	26
	На рік	945	910
Додаткові години на профільні предмети, факультативи, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	На тиждень	8	9
	На рік	280	315
Кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	38	38
	На рік	1330	1330
Гранично допустиме навантаження	На тиждень	33	33
	На рік	1155	1155

Розділ 3. Навчальний план

Навчальний план для I ступеня (1-2, 3-4 класи, Додаток 1-2) розроблено на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти (зі змінами)», Типової освітньої програми відповідно до наказу МОН України від 12.08.2022 р. № 743.

Типову освітню програму для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти.

Відповідно до мови навчання обрано:

- навчання українською мовою (Типові освітні програми, розроблені під керівництвом Савченко О.Я.);
- поглиблене вивчення польської мови;
- вивчення 2 іноземних мов з 1 класу (польська мова, англійська мова).

Навчальний план для 2-4 класів містить інваріантну складову, сформовану для всіх закладів загальної середньої освіти та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової (англійської мови) враховуючи особливості регіону та потреби учнів. З першого класу обрано вивчати інтегрований курс «Мистецтво».

Навчальний план закладу загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту», частини другої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- 5 -7 класи: відповідно пункту 5 постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (із змінами), Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 із змінами внесеними наказом від 09.08.2024 року №1120;

- 8-9 класи: відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» (із змінами), Типової освітньої програми закладів середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №405 (зі змінами).

За рішенням педагогічної ради, згідно Статуту навчального закладу мовою навчання є українська мова, 5-ті класи поділені (Додатки 3, 5 до навчального плану):

- класи з навчанням українською мовою:

5А, 6А, 7А (додатки 1, 3 наказу Міністерства освіти і науки від 09 серпня 2024 №1120);

8А, 9А класи (таблиця 10, наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405);

- класи з навчанням українською мовою та вивченням мови національних меншин (Додатки 4, 6 до навчального плану):

5Б, 5В, 6Б, 6В, 7Б, 7В, 7Г (додатки 2, 4 наказу Міністерства освіти і науки від 09 серпня 2024 №1120);

8Б, 8В, 9Б класи (таблиця 3, наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405).

Освітня програма закладу згідно із частиною четвертою статті 7 Закону України «Про освіту», частиною 9 статті 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту» передбачає викладання поряд із державною мовою англійської та іншої офіційної мови Європейського Союзу (зокрема польської мови).

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Години мовно-літературної галузі в класах з українською мовою навчання (5А, 6А, 7А, Додаток 3) включають години української мови, української літератури, зарубіжної літератури, іноземної мови (англійської мови) та другої іноземної мови (польської мови), як вибіркового освітнього компонента за рахунок годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (не менше дві години на тиждень). Кількість годин, визначена у навчальному плані на вивчення вибіркового освітнього компонента, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь згідно наказу МОН від 09 серпня 2024 №1120 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Додаток 3, 19 абзац).

Обрані інтегровані внутрішньогалузеві курси для 5-7 класів: «Пізнаємо природу» (5-6 класи), «Здоров'я, безпека, та добробут», «Досліджуємо історію і суспільство» (5-6 класи), «Мистецтво», «Культура добросусідства» (5А, 6А).

Години мовно-літературної освітньої галузі, у 5Б, 5В, 6Б, 6В, 7Б, 7В, 7Г класах, включають розподіл на вивчення мови національної меншини та другої іноземної мови (англійської мови, вибіркового освітнього компонента).

Впроваджено внутрішньогалузеві інтегровані курси: «Пізнаємо природу», «Здоров'я, безпека, та добробут», «Досліджуємо історію і суспільство», «Мистецтво». Навчальним закладом обрано вибіркового освітнього компонента для вивчення другої іноземної мови в кількості 2 години (іноземна мова (англійська)).

У природничій освітній галузі з 7 класу обрано вивчення окремих навчальних предметів: біологія, географія, фізика, хімія.

У громадянській та історичній освітній галузі з 7 класу обрано вивчення окремих предметів історія України, всесвітня історія, громадянська освіта. Згідно методичних рекомендацій, час на вивчення громадянської освіти перерозподілено та інтегровано на вивчення історії України (0,5 год.) , що відображено в навчальній програмі.

Сумарна кількість годин, визначена в навчальному плані на освітню галузь не перевищує максимальну кількість годин визначених додатками 1, 2 у відповідних класах (наказ МОН від 09 серпня 2024 №1120).

Варіативна складова навчальних планів у 8-9 класах використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової (англійська мова – по 1 годині 8 класи, польська мова в класах з навчанням українською мовою по 1 годині у 8-9 класах; мистецтво – по 0,5 години у 8Б, 8В у класах з українською мовою навчання і вивченням мови національної меншини). У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарно - тематичному плані. Вчитель зазначає проведені навчальні заняття у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

- запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування («Українська мова. Синтаксис простого та

ускладненого речення» та «Соціальне шкільне підприємництво» - 8А клас, «Українська мова. Синтаксис складного речення» - 9А клас). Облік занять проводити на сторінках класного журналу. Оцінювання – вербально.

Навчальний план закладу III ступеня (Додаток 7 до навчального плану) розроблено на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», відповідно до наказів МОН України №408 від 20.04.2018 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №1493 зі змінами), таблиця 2, 3.

Навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи.

У процесі складання навчального плану враховано, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів з різних освітніх галузей;

- кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості годин, відведених навчальним планом закладу освіти на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети (Мова національної меншини (польська мова));

- у разі залишку навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів, збільшено кількість годин на вивчення базових предметів (українську мову, іноземну мову (англійську), 10-11 класи), для вивчення факультативів («Література національної меншини (польська)», 10-11 класи; «Українське відродження у XX столітті», 11 клас).

Рішення про розподіл годин варіативної складової прийнято закладом освіти (протокол засідання педагогічної ради від 31.05.2024 року №8), враховуючи профільне спрямування, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу та бажання учнів.

Години, передбачені для фізичної культури, вибіркового освітнього компоненту, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються. Навчальні заняття з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах здійснюють відповідно до Порядку, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (Додаток 2). Клас ділиться на групи: при вивченні української та іноземної мов за умови наявності в класі понад 27 учнів; під час вивчення у 5 класах інтегрованого мовно-літературного курсу клас може ділитися на групи не менше ніж на чотирьох уроках на тиждень, що відповідає мінімальному та рекомендованому тижневому навантаженню для вивчення української мови; при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі; при проведенні уроків з трудового навчання, технологій (окремо для хлопців і дівчат) за умови наявності в класі понад 27 учнів, але не менше 8 учнів у групі.

Тривалість уроку :

1 класи по 35 хвилин;

2-4 класи по 40 хвилин;

5-11 класи по 45 хвилин.

У випадку призупинення органами місцевої виконавчої влади навчання (уразі зниження температури чи надзвичайних ситуацій, виникнення інфекційних захворювань)

можливі корективи щодо термінів організації навчальних занять з урахуванням термінів надолуження виконання навчальних програм.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

1-4 – і класи, працюватимуть за Типовою освітньою програмою початкової освіти. Цикл І (1-2, 3-4 класи) під керівництвом Саченко О.

Перелік освітніх галузей для 1-4-х класів, які працюватимуть за НУШ

Мовно-літературна, у тому числі:

- Українська мова і література;
- Іншомовна освіта (польська мова, англійська мова);

Математична;

Природнича;

Технологічна;

Інформатична;

Соціальна і здоров'язбережувальна;

Громадянська та історична;

Мистецька;

Фізкультурна.

Перелік освітніх галузей для 5-7-х класів, які працюватимуть за НУШ

Мовно-літературна, у тому числі:

- Українська мова і література;
- Зарубіжна література;
- Іншомовна освіта (польська мова, англійська мова);

Математична;

Природнича;

Технологічна;

Інформатична;

Соціальна і здоров'язбережувальна;

Громадянська та історична;

Мистецька;

Фізична культура.

Перелік освітніх галузей для 8-11-х класів

Мови і літератури;

Українська мова і література;

Суспільствознавство;

Мистецтво;

Математика;

Природознавство;

Технології;

Здоров'я і фізична культура.

Розділ 4. Перелік модельних навчальних програм та навчальних програм

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня для здобувачів освіти 1-4 класів (Програми Нової української школи) Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf (mon.gov.ua)

№ п/п	Назва навчальної програми	Активне посилання на сайт МОН України
1.	Типові навчальні програми для 1-2 класів НУШ	Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf (mon.gov.ua)
2.	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. 3-4 клас	Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf (mon.gov.ua)
3.	Навчальна програма з польської мови та читання для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою	polska-mova-3-4-kl.pdf (mon.gov.ua)
4.	Типова навчальна програма з польської мови та читання для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти	38-polska-mova-1-2.kl.pdf (mon.gov.ua)
5.	Інформатика	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)

Перелік модельних навчальних програм для здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти II ступеня (Програми Нової української школи)

5-7 клас

Освітня галузь	Навчальний предмет	Модельна навчальна програма	Активне посилання на сайт МОН України
Мовно-літературна	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.), наказ від 12.07.2021 №795.	Українська мова_5-6кл_Заболотний та ін..pdf - Google Диск
		Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.),наказ від 24.07.2023 №883.	Українська мова_7-9_кл_Заболотний О.В_та_ін_2023.pdf - Google Диск
	Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В. П., Січкара С. І., Шило С. Б.),наказ від 12.07.2021 3795	Українська література_5-6 класи_Архипова_Січкара_Шило.pdf - Google Диск
		Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О.В., Слоньовська О.В., Ярмольська І.В.),наказ від 01.12.2023 №1466.	МНП_Українська література_7-9_кл_Заболотний та ін_2023.pdf - Google Диск
	Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудницька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.), наказ від 12.07.2021 № 795.	Зарубіжна література_5-6кл_Ніколенко та ін..pdf - Google Диск

	Іноземна мова (англійська)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.), наказ від 12.07.2021 №795	2 іноземна мова ІМ друга іноземна мова ПРОГРАМА 5-9кл Редько та ін..pdf - Google Диск Іноземна мова ІМ ПРОГРАМА 5-9кл Редько та ін..pdf - Google Диск
	Мовна національна меншин та корінних народів (польська)	Модельна навчальна програма «Польська мова. 5-9 класи (початок вивчення з 1-го класу)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Войцева О. А., Бучацька Т. Г.), наказ від 12.07.2021 №795.	Польська мова 5-9кл (поч. вивч. з 1-го кл.) Войцева Бучацька.pdf - Google Диск.
Математична	Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О.С.), наказ МОН від 12.07.2021 №795	Математика 5-6кл Істер.pdf - Google Диск
	Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.), наказ МОН 24.07.2023 №883	Модельна навчальна програма Алгебра. 7-9 кл.(авт. Істер О.С.).pdf - Google Диск
	Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.), наказ МОН 24.07.2023 №883	Модельна навчальна програма Геометрія 7-9 кл (авт. Істер О.С.).pdf - Google Диск
Природнична	Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.)наказ від 12.07.2021 №795.	Пізнаємо природу 5-6кл Біда та ін..pdf - Google Диск
	Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Сovenko В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горovий О.В.), наказ у редакції від 11.04.2022 №324.	Географія 6-9 кл Запотоцький С.П. та ін..pdf - Google Диск
	Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» (авт. Балан П.Г.), наказ від 12.07.2021 №795.	МНП Біологія 7-9 кл Балан та ін 2021.pdf - Google Диск

		Кулініч О.М., Юрченко Л.П.), наказ від 06.09.2023 №1090.	3.pdf - Google Диск
	Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія.7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О.В.), наказ від 27.12.2023 №1575.	МНП_Хімія_7-9_кл_Григорович_фінал.pdf - Google Диск
	Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика.7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кремінський Б.Г., Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я., Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.), наказ від 16.08.2023 №1001.	МНП_Фізика_7-9_кл_Кремінський_та_ін_2023.pdf - Google Диск
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.), наказ від 10.10.2023 №1226.	МНП_Здоров'я_безпека_та_добробут_5-6_кл_Воронцова_та_ін_2023_NG.pdf - Google Диск
	Культура добросусідства	Модельна навчальна програма «Культура добросусідства. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Араджионі М.А., Козорог О.Г., Лебідь Н.І., Потапова В.І., Унгурян І.К.), наказ від 12.07.2021 №795.	Kult.dobrosusidstva.5-6-kl.Aradzhyoni.ta.in.14.07.pdf (mon.gov.ua)
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.), наказ від 12.07.2021 №795.	Досліджуємо_історію_і_суспільство_5-6_кл_інтегров_курс_Пометун_та_ін..pdf - Google Диск
	Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О.Ш., Ремех Т.О., Гупан Н.М., Малієнко Ю.Б., Серова Г.В.), наказ від 06.09.2023 №1090.	МНП_Історія_України_7-9_кл_Пометун_та_ін_2023.pdf - Google Диск
	Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О.І., Ремех Т.О., Малієнко Ю.Б., Мороз П.В.), наказ від 06.09.2023 №1090.	МНП_Всесвітня_історія_7-9_кл_Пометун_та_ін_2023.pdf - Google Диск
Інформатична	Інформатика	Модельна навчальна програма.	Інформатика_5-

		Інформатика. 5-6 класи для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.), наказ від 12.07.2021 №795.	бкл_Ривкінд_та_ін..pdf - Google Диск
		Модельна навчальна програма. Інформатика. 7-9 класи для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.), наказ від 16.08. №1001.	МНП_Інформатика_7-9_кл_Ривкінд_та_ін_2023.pdf - Google Диск
Технологічна	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.), наказ від 12.07.2021 №795.	Технології_5-бкл_Ходзицька_та_ін..pdf - Google Диск
		Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.), наказ від 16.08. №1001.	МНП_Технології_7-9_кл_Ходзицька_та_ін_2023.pdf - Google Диск
Мистецька	Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Кізілова Г. О., Лемешева Н. А., Лобова О. В., Назар Л. Й., Чужина І. Ю., Шулько О. А.), наказ від 12.07.2021 №795.	Мистецтво. 5-6 класи. Івасюк та ін.pdf - Google Диск
		Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Власова В.Г., Гринишина Л.М., Кізілова Г. О., Лобова О. В., Назар Л. Й.), наказ від 06.09.2023 №1090.	МНП_Мистецтво_7-9_кл_інтегрований_курс_Івасюк_та_ін_2023.pdf - Google Диск
Фізична культура	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженов Є.В., Бідний М.В., Ребрина А.А., Данільченко В.О., Коломоєць Г.А., Дутчак М.В.), наказ	22_08_2024_Сайт_модельна_5_9_Фізична_культура_2024.pdf - Google Диск

Перелік навчальних програм для здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти II ступеня

8-9 клас

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407, наказ МОН України №405 від 20.04.2018, із змінами згідно наказу від 03.08.2022 № 698)
Навчальні програми для 8-9 класів | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)

№ п/п	Назва навчальної програми	Активне посилання на сайт МОН України
1.	Українська мова	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
2.	Українська література	na-sajt-ukrayinska-literatura-5-9-z-chervonimdoc-2.pdf (mon.gov.ua)
3.	Біологія	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
4.	Всесвітня історія	Navch.progr.2022.WH.HU.6-11.pdf (mon.gov.ua)
5.	Географія	navchalna.programa-2022.geography-6-9.pdf (mon.gov.ua)
6.	Зарубіжна література	navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-6-9.pdf (mon.gov.ua)
7.	Інформатика	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
8.	Історія України	Navch.progr.2022.WH.HU.6-11.pdf (mon.gov.ua)
9.	Математика	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
10.	Мистецтво	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
11.	Основи здоров'я	Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
12.	Трудове навчання	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
13.	Фізика	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
14.	Фізична культура	Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України (mon.gov.ua)
15.	Хімія	Навчальні програми для 8-9 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
16.	Польська мова для	polska-mova-dlya-zagalnoosvitnix-navchalnix-zakladiv-z-

	загальноосвітніх навчальних закладів 3 навчанням українською мовою	navchannyam-ukrayinskoyu-movoyu.pdf (mon.gov.ua)
17.	Іноземні мови	programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf (mon.gov.ua)
18.	Історія	Navch.progr.2022.WH.HU.6-11.pdf (mon.gov.ua)
19.	Основи правознавства	navchalna.programa-2022.osnovy.pravoznavstva-9.pdf (mon.gov.ua)

Перелік навчальних програм для здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти III ступеня

10-11 класи

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539, Наказ МОН України №408 від 20.04.2018, із змінами згідно наказу від 03.08.2022 № 698)
 Навчальні програми для 10-11 класів | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Активне посилання на сайт МОН України
1.	Українська мова	Рівень стандарту	ukr_mova_-10-11_-riven-standartu.docx (live.com)
2.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту	Астрономія, рівень стандарту, профільний рівень (mon.gov.ua)
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту	biologiya-i-ekologiya-10-11-kl-riven-sta.doc (live.com)
4.	Всесвітня історія. Історія України	Рівень стандарту	Navchalna.programa.2022.WH.HU.6-11.pdf (mon.gov.ua)
5.	Географія	Рівень стандарту	НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА (mon.gov.ua)
6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	navchalna.programa.2022.hromadyanska.osvita-10.pdf (mon.gov.ua)
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	navchalna.programa-2022.zarubizhna.literatura-10-11-standart.pdf (mon.gov.ua)
8.	Захист України	Рівень стандарту	Navchalna.programa-2023.zakhyst.Ukrayiny-10-

			11-standart.pdf (mon.gov.ua)
9.	Інформатика	Рівень стандарту	Навчальні програми для 10-11 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
10.	Історія України	Рівень стандарту	Navchalna.programa.2022.WH.HU.6-11.pdf (mon.gov.ua)
11.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту	Навчальні програми для 10-11 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
12.	Мистецтво	Рівень стандарту	Навчальні програми для 10-11 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
13.	Технології	Рівень стандарту	https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv
14.	Українська література	Рівень стандарту	Навчальні програми для 10-11 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
15.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту	ФІЗИКА (mon.gov.ua)
16.	Фізична культура	Рівень стандарту	navchalna.programa-2022.fizichna-kultura-10-11-standart.pdf (mon.gov.ua)
17.	Хімія	Рівень стандарту	Навчальні програми для 10-11 класів Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
18.	Польська література для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою	Профільний рівень	polska-literatura-dlya-zagalnoosvitnix-navchalnix-zakladiv-z-navchannyam-polskoju-movoyu-profilnij-riven-10-

			11-UKR.pdf (mon.gov.ua)
19.	Польська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою	Профільний рівень	polska-mova-dlya-zagalnoosvitnix-navchalnix-zakladiv-z-navchannyam-ukrayinskoyu-movoyu.pdf (mon.gov.ua)
20.	Іноземні мови	Рівень стандарту	inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf (mon.gov.ua)

Розділ 5. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

Освітній процес (пункт 3.5, розділ Статуту навчального закладу) організовується за такими принципами:

Перший цикл початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);

Другий цикл початкової освіти – основний (3-4 роки навчання);

Перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5-6 роки навчання);

Другий цикл базової середньої освіти – базове предметне навчання (7-9 роки навчання);

Перший цикл профільної середньої освіти – профільно-адаптаційний (10 рік навчання);

Другий цикл профільної середньої освіти – профільний (11-12 роки навчання);

1-4 класи – НУШ. Початкова школа (I ступінь) забезпечує культурний, психічний і фізичний розвиток учнів, засвоєння елементарних знань з основ наук, формує вміння і бажання учнів навчатися.

5-9 класи – II ступінь – загальноосвітні класи. Основна школа (II ступінь) забезпечує учням систематичні знання з основ наук, необхідні і достатні для продовження загальної середньої освіти, самостійної трудової діяльності, формує навички самонавчання і самовиховання, готує до навчання в профільних класах.

10-11 класи – III ступінь – загальноосвітні класи (групи), де забезпечується здобуття освіти відповідно до обраних профілів навчання. Старша школа (III

ступінь) завершує загальноосвітню підготовку на основі систематичної диференціації навчання, виробляє вміння самостійно здобувати знання, формує науковий світогляд, ціннісні орієнтації уроків, їхню громадянську позицію.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формуються класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, з вивченням мови національної меншини України поряд із державною мовою.

Форми організації освітнього процесу

Кам'янець-Подільський ліцей №13 (пункт 3.7, розділ 3 Статуту навчального закладу) самостійно обирає форми, засоби і методи навчання та виховання, відповідно до чинного законодавства України та власного Статуту з урахуванням специфіки закладу, профілю та інших особливостей організації освітнього процесу.

Режим роботи школи:

- Мова навчання – українська;
- режим навчання – п'ятиденний;

Основною формою організації освітнього процесу є урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути:

- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- уроки-семінари,
- конференції,
- форуми,
- вистави,
- брифінги,
- квести,
- інтерактивні уроки,
- інтегровані уроки,
- відео-уроки,
- прес-конференції,
- захист навчальних проєктів,
- проблемний урок
- ділові ігри тощо.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досягні, якщо використовувати інтерактивні форми – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проєкти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Методи навчання – дослідницькі, інформаційні, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Структура навчального року визначена згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту», пунктів 3.13-3.15, розділу 3 Статуту навчального закладу, 2024/2025 навчальний рік розпочнеться святом «Денем знань» і закінчується не пізніше 1 липня наступного року. Навчальні заняття організуються за семестровою системою (Додаток 8).

Загальна тривалість канікул протягом навчального року не може становити менш як 30 календарних днів.

На початку вересня буде проведено діагностичне вивчення рівня знань та коригуюче навчання учнів 2-11 класів за темами Навчальних програм попереднього навчального року. В календарно-тематичних планах передбачено уроки повторення за курс попереднього навчального року, у тому числі, уроки на свіжому повітрі (форма, тип, вид - за вибором вчителя), уроки узагальнення та систематизації знань наприкінці кожного навчального семестру.

У разі посилення карантинних обмежень, надзвичайних ситуацій, в структурі 2024/2025 н.р. можливі зміни (за рішенням педради) термінів й дат семестрів/канікул, форми навчання.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН України за № 1369 від 07.01.2019р. «Про затвердження Порядку проведення Державної підсумкової атестації» перелік предметів для проведення державної підсумкової атестації для учнів початкової, середньої та старшої школи буде затверджено додатково.

Вручення документів про освіту для здобувачів освіти 9-ого та 11-ого класу буде проведено у терміни, визначені наказом МОН України.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів упродовж навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ 6. Опис інструментарію оцінювання

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошуку ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти початкової школи оцінюються:

- у 1–4 класах особистісні надбання – формувальне та підсумкове оцінювання, результати якого фіксуються в журналі та свідоцтві досягнень учня;
- у 1–2 класах об'єктивні результати – вербальне, формувальне оцінювання;
- у 3–4 класах об'єктивні результати – формувальне, рівневе оцінювання за вибором школи на підставі рішення педради.

Вербально оцінювання – це оцінювальне судження. Рівне оцінювання – це оцінювальне судження із зазначенням рівня результату.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Оцінювання здійснюється у формі діагностувальних робіт і фіксуються у вигляді оціночних суджень з порадами щодо покращення результатів. Інформація про результати навчання фіксується в Свідоцтвах досягнень на підставі результатів діагностувальних робіт. Річне оцінювання здійснюється на підставі результатів оцінювання за останній семестр.

Вербальну й рівневу оцінку можна виражати як усно, так і письмово. Для рівневої оцінки є 4 рівні: початковий (П), середній (С), достатній (Д), високий (В).

Оцінка – конфіденційна й доступна лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дитей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх на шарування; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингове дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

В 5-11 класах оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів і в обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом проведення державної підсумкової атестації.

Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Результати навчання – це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти (згідно Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання, затверджених наказом МОН України від 02.08.2024)

Основні функції оцінювання:

формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);

констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);

діагностувальна (надає інформацію про стан навчання, наявність освітніх втрат, причини виникнення утруднень);

коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);

орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);

мотиваційно-стимулююча (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);

розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);

прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);

виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання (Стаття 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їх потреб, і спрямування освітнього процесу на підвищення ефективності.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання вимогам Державного стандарту.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень (1-4 класи), таблиці, що видається учневі щороку.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюють відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;
- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх кліній у 5-б класах реалізуються на основі календарно-тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності.

Зберігаючи наступність з початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісні ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності.

Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні удержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу.

На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парі змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто на час має малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати з історією учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умов виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Навчальні досягнення здобувачів у 5-7 класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою та у відповідності додатків 1 (Загальні критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти), додатку 2 наказу МОН України від 02.08.2024 № 1093 (Критерії оцінювання за освітніми галузями). Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом

базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізне вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для

оцінювання навчальних досягнень учнів педагогі керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: виявлення поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формування оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формування оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти: Формування об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання. Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. В навчальному закладі впроваджується поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності. Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання. Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових

оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним відоміть за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно врахувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року. Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідомстві досягнень. Заповнення Свідомства здійснюють відповідно до переліку навчальних предметів/ інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу.

Семестрова та річна оцінка можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запису колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для

оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо врахувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: виявлення поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Результати річного оцінювання відображають у свідомстві досягнень (табелі), яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

8-9 класи

Учні 6-9 класів навчатимуться за навчальними планами відповідно до Державного стандарту (затверд. Постановою КМУ за № 1392 від 23.11.11р із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 538 від 07.08.2013, [№ 143 від 26.02.2020.](#))

Вивчення курсу «Інформатика» для учнів 5-9 класів, за єдиною програмою, яка передбачає попереднє вивчення інформатики у 2-4 класах початкової школи.

10-11 класи

Учні 10-11 класів навчатимуться за навчальними планами відповідно до Державного стандарту (затверд. Постановою КМУ за № 1392 від 23.11.11р.)

Типовий навчальний план для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 01.09.2018 р.

Навчальні плани для старшої профільної школи складено на підставі Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН України, з урахуванням вибору учнів та очікувань батьків. Вони мають основні модулі:

Профільний - профільні предмети вивчаються на профільному рівні

Базовий модуль — фундаментальний. Це обов'язкові для всіх предмети, що вивчаються не поглиблено, а на рівні стандарту.

Модуль вибірково-обов'язкових предметів (ВОП). Учні та батьки учнів (законні представники) обов'язково обирають 2 предмети із поданих: «Мистецтво», «Інформатика», «Технології». Для їх вивчення відводиться два роки. Вчителі обирають та пропонують певні модулі навчального матеріалу, враховуючи регіональні особливості та матеріально-технічну базу школи, доводять цю інформацію до відома учнів та їх батьків. З 02 вересня 2024р., за попередніми заявами батьків учнів: в 10-11 класах - предмет «інформатика», «мистецтво».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

В Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, затвердженому постановою КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 7 серпня 2013 р. № 538, № 143 від 26.02.2020., визначені ключові компетентності здобувачів освіти 8-11 класів, а саме:

громадянська компетентність - здатність учня активно, відповідально та ефективно реалізовувати права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;

загальнокультурна компетентність - здатність учня аналізувати та оцінювати досягнення національної та світової культури, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати методи самовиховання, орієнтовані на загальнолюдські цінності;

здоров'язбережувальна компетентність - здатність учня застосовувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язбережувальних компетенцій, дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей;

інформаційно-комунікаційна компетентність - здатність учня використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідні засоби для виконання особистісних і суспільно значущих завдань;

комунікативна компетентність - здатність особистості застосовувати у конкретному виді спілкування знання мови, способи взаємодії з людьми, що оточують її та перебувають на відстані, навички роботи у групі, володіння різними соціальними ролями;

міжпредметна естетична компетентність - здатність виявляти естетичне ставлення до світу в різних сферах діяльності людини, оцінювати предмети і явища, їх взаємодію, що формується під час опанування різних видів мистецтва;

міжпредметна компетентність - здатність учня застосовувати щодоміжпредметного кола проблем знання, уміння, навички, способи діяльності та ставлення, які належать до певного кола навчальних предметів і освітніх галузей;

проектно-технологічна компетентність - здатність учнів застосовувати знання, уміння та особистий досвід у предметно-перетворювальній діяльності;

соціально компетентність - здатність особистості продуктивно співпрацювати з партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі.

Метою освітньої галузі "Мови і літератури" є розвиток особистості учня, формування в нього мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій.

Наскрізними змістовими лініями мовного компонента є:

- *Мовленнєва лінія* забезпечує формування мовленнєвої компетентності шляхом формування та удосконалення вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, говорінні, письмі), а також готовності розв'язувати проблеми особистісного і суспільного характеру.
- *Мовна лінія* передбачає формування мовної компетентності шляхом засвоєння системних знань про мову як засіб вираження думок і почуттів.
- *Соціокультурна лінія* сприяє формуванню соціокультурної компетентності шляхом засвоєння культурних і духовних цінностей, норм, що регулюють соціально-комунікативні відносини між статями, поколіннями, націями, сприяють естетичному і морально-етичному розвитку учнів.
- *Діяльнісна (стратегічна) лінія* сприяє формуванню діяльнісної компетентності шляхом формування навчальних вмінь і навичок, опанування стратегіями, що визначають мовленнєву діяльність, соціально-комунікативну поведінку учнів, спрямовані на виконання навчальних завдань і розв'язання життєвих проблем.

Стратегічно важлива для мовного компонента комунікативна компетентність, яка є невід'ємною складовою структурі змісту освіти, передбачає оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності, основами культури усного і писемного мовлення, базовими вміннями і навичками використання мови в різних сферах і ситуаціях.

Вивчення мов сприяє збагаченню активного словникового запасу учнів, пізнанню та усвідомленню особливостей життєвого досвіду народів, мов яких вивчаються, важливості оволодіння мовами та задоволенню потреби в користуванні ними як засобом спілкування в різних сферах життєдіяльності, розвиває мовні, інтелектуальні та пізнавальні здібності, формує гуманістичний світогляд, моральні переконання та естетичні смаки, сприяє засвоєнню національних і загальнолюдських цінностей, використанню інформаційних і комунікаційних технологій, виховує в учнів потребу в удосконаленні власної мовленнєвої культури протягом усього життя.

Володіння українською мовою сприяє консолідації громадян у розбудові та зміцненні держави, забезпечує доступ до джерел української духовності, дає змогу випускникам загальноосвітніх закладів у повному обсязі реалізувати в різних галузях чи сферах життєдіяльності можливості, життєві потреби, плани, пов'язані з подальшим здобуттям освіти, опануванням спеціальністю.

Сучасна система навчання іноземних мов дає можливість застосовувати комунікативно-діяльнісний підхід оволодіння мовами як важливим засобом міжкультурного спілкування, усвідомлення учнями особливостей культури народів, мов яких вивчаються, власної національної культури.

Складовими літературного компонента є: *емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна і компаративна лінії.*

Емоційно-цінніснaлінія забезпечує розкриття гуманістичного потенціалу естетичної цінності творів української, світової літератури, а також літературнаціональних меншин, формування світогляду учнів, їх національної свідомості, моралі та громадянської позиції.

Зміст літературної освіти з урахуванням вікових особливостей учнів визначає художні твори, літературні вища і факти, розкриває їх ідейно-естетичну своєрідність та значущість в історії української і світової культури, встановлює зв'язки між різними національними літературами, літературою і фольклором, літературою і міфологією, літературою і філософією, літературою та іншими видами мистецтва, передбачає обсяг загальних теоретичних понять, необхідних для розуміння літератури як мистецтва слова, формування вміння аналізувати та інтерпретувати художні твори в різних аспектах.

Засвоєння учнями літературного компонента сприяє їх залученню до надбань вітчизняного і світового письменства, розвитку стійкої мотивації до читання, потреби у зверненні до художньої літератури протягом життя, збагаченню духовно-емоційного досвіду, формуванню загальної культури, підвищенню рівня володіння українською, іноземними мовами та мовами національних меншин.

Вивчення української літератури сприяє вихованню любові до народу, його мови, звичаїв, національних традицій, культури, розумінню світової та національної історії, проблем сьогодення, розвитку інтелектуальних, духовних та естетичних цінностей.

Вивчення літературнаціональних меншин сприяє усвідомленню учнями різноманітності культурного багатства нашої держави, а світової літератури - залученню учнів до загальнолюдських цінностей, вихованню толерантного ставлення до різних народів, народностей, рас і культур.

Змістовного і літературного компонентів в основній школі спрямований на досягнення належної рівня сформованості в учнів вміння користуватися мовними засобами в усіх видах мовленнєвої діяльності, читати та усвідомлювати прочитане, на розвиток інтересу до художньої літератури і системного читання, розкриття за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей, формування гуманістичного світогляду особистості, розширення її культурно-пізнавальних інтересів, виховання в учнів любові, поваги до традицій українського народу, толерантного ставлення до культурних традицій інших народів. Одним із завдань освітньої галузі в основній школі є формування комунікативної і літературної компетентностей.

Навчання мови і літератури у старшій школі полягає у розвитку здобутих в основній школі вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої та читацької діяльності, розвитку комунікативної компетентності з іноземних мов, заохоченню учнів до розширення кола читання, осмислення духовної цінності та поетичних художніх творів, поглибленні культурно-пізнавальних інтересів учнів, усвідомленні ними ролі мови і літератури в сучасному світі, формуванні рис успішного мовця і творчого читача з високим рівнем загальної культури, активною громадянською позицією, національною свідомістю, вихованні в учнів поваги до культурних традицій різних народів.

Метою освітньої галузі «Суспільствознавство», що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Одним із завдань освітньої галузі є забезпечення реалізації можливостей розвитку учня як вільної особистості, здатної за допомогою набутих ключових та галузевих компетентностей ефективно самореалізовуватися в сучасному багатоманітному глобалізованому світі та брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства, вчитися протягом усього життя.

Метою навчання історії в загальноосвітній школі є формування в учнів ідентичності та почуття власної гідності у результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії і культури України в контексті історичного процесу.

Метою навчання суспільствознавства є створення умов для розвитку особистості компетентного, активного, відповідального громадянина України, члена європейської і світової спільноти, що здатний сприймати та ефективно відповідати на сучасні індивідуальні та суспільні виклики і загрози.

Основною метою освітньої галузі «Мистецтво» є формування в учнів у процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання ними творів мистецтва та провадження практичної діяльності систем ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження.

В основній школі зміст освітньої галузі спрямований на розширення у процесі опанування творів мистецтва і художньо-практичної діяльності набутих у початковій школі ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей.

У старшій школі зміст освітньої галузі «Мистецтво» спрямований на формування художнього мислення та світогляду учнів, поглиблення їх ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей шляхом узагальнення знань, умінь і навичок, набутих в основній школі.

Основною метою освітньої галузі «Математика» є формування в учнів математичної компетентності на рівні, достатньому для забезпечення життєдіяльності в сучасному світі, успішного оволодіння знаннями з інших освітніх галузей у процесі шкільного навчання, забезпечення інтелектуального розвитку учнів, розвитку їх уваги, пам'яті, логіки, культури мислення та інтуїції.

Зазначені завдання виконуються у процесі опанування навчального змісту освітньої галузі «Математика», в якому виокремлюються такі змістові лінії: числа, вирази, рівняння і нерівності, функції, елементи комбінаторики, теорії ймовірності та математичної статистики, геометричні фігури і геометричні величини.

Метою освітньої галузі «Природознавство» є формування в учнів природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.

Загальноприродничий компонент забезпечує формування в учнів основи цілісного уявлення про природу і місцелюдини в ній, пропедевтичну підготовку учнів до вивчення окремих навчальних предметів, що сприяє розвитку ціннісних орієнтацій учнів у різних сферах життєдіяльності та їх адекватній поведінці в навколишньому природному середовищі.

Астрономічний компонент зорієнтований на забезпечення засвоєння учнями наукових фактів, понять і законів астрономії, методів дослідження, усвідомлення знань про будову Сонячної системи, створення і розвиток Всесвіту, формування наукового світогляду.

Біологічний компонент забезпечує засвоєння учнями знань про закономірності функціонування живих систем, їх розвиток і взаємодію, взаємозв'язок із неживою природою, оволодіння основними методами пізнання живої природи, розуміння біологічної картини світу, цінності таких категорій, як знання, життя, природа, здоров'я, формування свідомого ставлення до екологічних проблем, усвідомлення біосферної етики, застосування знань з біології у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, оцінювання їх ролі для суспільного розвитку, перспектив розвитку біології як науки та її значення у забезпеченні існування біосфери.

Географічний компонент спрямований на засвоєння учнями знань про природну і соціальну складову географічної оболонки Землі, формування в учнів комплексного, просторового, соціально орієнтованого знання про планету Земля у

результат застосування краєзнавчого, регіонального і планетарного підходів та усвідомлення цілісного географічного образу своєї країни.

Фізичний компонент забезпечує усвідомлення учнями основ фізичної науки, засвоєння ними основних фізичних понять і законів, наукового світогляду і стилю мислення, розвитку здатності пояснювати природні явища і процеси та застосовувати здобуті знання під час розв'язання фізичних задач,

удосконалення досвіду в провадженні експериментальної діяльності, формування ставлення до фізичної картини світу, оцінювання ролі знань фізики в житті людини і суспільному розвитку.

Хімічний компонент забезпечує засвоєння учнями знань про речовини та їх перетворення, хімічні закони і методи дослідження, навички безпечно поведінки з речовинами, формування ставлення до екологічних проблем і розуміння хімічної картини світу, вміння оцінювати роль хімії у виробництві та житті людини.

Екологічний компонент спрямований на формування в учнів екологічної свідомості та дотримання правил екологічно безпечної поведінки в навколишньому природному середовищі.

Метою освітньої галузі «Технології» є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу учнів і їх соціалізації у суспільстві.

Реалізація інформаційно-комунікаційного компонента спрямована на формування предметної інформаційно-комунікаційної компетентності та ключових компетентностей.

Основною умовою реалізації технологічного компонента є технологічна та інформаційна діяльність, що проводиться від появи творчого задуму до реалізації його.

Основною метою освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» є розвиток здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України.

Здоров'язбережувальна компетентність як:

- ключова формується на міжпредметному рівні шляхом оволодіння предметними компетенціями з урахуванням специфіки предметів та пізнавальних можливостей учнів основної школи;
- предметна - у результаті засвоєння змісту предметів освітньої галузі і оволодіння учнями відповідними компетенціями.

Загальним змістовим лініям освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» є здоров'я, фізична культура, безпека життєдіяльності, захист України і цивільний захист.

В типових освітніх програмах, затверджених 20.04.2018 наказами МОН № 405-408 визначено основні ключові компетентності здобувачів середньої освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються вчителями у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

Ключові компетентності	Компоненти	
	I ступінь	II-III ступінь
1. Спілкування державною мовою	Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження,	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, а пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; докоректно та коректно жити в мовленні; термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку;

	<p>готовність вживати українську мову рідну в різних життєвих ситуаціях</p>	<p>як аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати невірних нормованих і інших мовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
<p>2. Спілкування іноземними мовами</p>	<p>Здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти і прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, володіння навичками міжкультурного спілкування</p>	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів і з різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умов дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іноземні тексти.</p>
<p>3. Математична компетентність</p>	<p>Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмій в особистому і суспільному житті людини</p>	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами в коливній дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
<p>4. Основні компетентності у природничих науках і технологіях</p>	<p>Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно в групі спостерігати та досліджувати, формувати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати</p>	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у докільці; будувати та досліджувати природні явища і процеси; Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та</p>

	себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження	технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5. Інформаційно-цифрова компетентність	Опанування основних цифрової грамотності для розвитку спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначити достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6. Уміння вчитися впродовж життя	Опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організації власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі	Уміння: визначити мету навчальної діяльності, відбрати й застосувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; змодельувати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7. Ініціативність і підприємливість	Ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, проводити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, впевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8. Соціальна громадянська компетентності	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомлення рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.

	конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурні розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя	Ставлення: оцідливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби з дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9. Культурна компетентність	Залучення різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10. Екологічна грамотність здоров'я	Усвідомлення основи екологічного природоохоронного поведінки, дотримання правил природоохоронної поведінки, оцінювання використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; оцідне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголем, нікотином тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі: вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Навчання за наскрізними лініями:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика	
	I ступінь	II-III ступінь
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачів початкової освіти соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, результат яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля.	Формування у здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку

		бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Формування відповідальності та готовності до співпраці через колективну діяльність (робота в групах, парах, проєктах тощо).	Сприяє формуванню відповідального члена суспільства, щорозуміє принципи і механізми його функціонування. Ця наскрізна лінія засвоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка з'єднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і вдумок. Наскрізна лінія націлює на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя відіграє важливу роль у формуванні толерантного ставлення до однокласників незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки	Становлення здобувача освіти як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Формує валеологічні знання учнів про власне здоров'я та здоров'я оточуючих, навички здорового способу життя та безпечної поведінки, виховує бережливе ставлення до власного здоров'я.
Підприємливість і фінансова грамотність	Формування здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язанням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економічного ставлення до природних ресурсів.

Змістові лінії реалізуються наскрізно через інтегровані курси та всі навчальні предмети.

Розділ 7. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1-2-х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4-х класах – формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. **Формувальне оцінювання** має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей;

вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх на шаруванні; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності Закладу та якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів.

Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи:

1-4 класи – Наказ МОН № 813 від 13.07.2021 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;

5-7 класу Наказ МОН від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження щодо оцінювання результатів навчання».

Вибір форм і методів навчання вчителі 8-11 класів визначають самостійно (пункт 3.7, розділу 3 Статуту навчального закладу), враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 8-11 класів здійснюється відповідно до:

- *Критерії базової та профільної середньої освіти* реалізуються в нормах чотирьох рівнів досягнень: початковий, середній, достатній, високий, затверджені наказом МОН України від 13.04.2011р. за № 329, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304 (набрав чинності з 27.05.2011р.).

Загальні критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5-7 класів відповідно нового Державного стандарту базової середньої освіти :

Рівень	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> - сприймає і розпізнає інформацію, отриману від вчителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого/прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; - виконує частину простих завдань/навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; - передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи однотипні фрази.
	2	Учень/учениця: <ul style="list-style-type: none"> - відтворює незначну частину інформації, отриману від вчителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому/прочитаному часткові відповіді на прості запитання ; припускається змістових і логічних помилок; - виконує прості завдання/навчальні дії за наданими зразками з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими;

		<ul style="list-style-type: none"> - комунікує з іншими за потреби, виконує прості однотипні фрази.
	3	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; і знаходить у почутому / прочитаному частковій відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; - виконує завдання/навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі; - висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотній зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
Середній	4	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі питання/терміни/навчальні дії; - виконує завдання/навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; - використовує прості фрази/речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовує частково основну інформацію, отриману від вчителя або джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/ прочитаному відповіді на прості запитання ; може пояснити основні поняття/ явища/навчальні дії; - використовує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу ; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; - підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази/речення.
	6	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття/ явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; - виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; - спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази/ речення.
Достатній	7	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; - виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками ; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі , виконуючи навчальні завдання; - долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізує інформацію , отриману з обраних джерел, зіставляє ,порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/ відповіді

		<p>однокласників;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконує окремі пошукові , дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; - запрошує до спілкування , чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізує інформацію отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятні із запропонованих способів для її уточнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; - виконує пошукові(дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими , виконуючи типові та нетипові завдання; - ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
Високий	10	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями ; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; - застосовує здобуті знання й практичні навички в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності , пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; - розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію , аргументує \, робить висновки; - застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; - узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях ; - застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює планує та організовує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких/творчих завдань; - виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів з базових дисциплін у системі ЗСО затверджені наказом МОН від 21.08.2013 № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 8-11 класів)

- Інструкції з ведення класного журналу 5-11 класів затверджена наказом МОН України від 03.06.2008 р. за № 496

Рівень	Оцінка /бал/	Загальні вимоги Опис навчальних досягнень
--------	--------------	--

I початковий	1	Учні розрізняють об'єкти вивчення
	2	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкти вивчення
	3	Учні відтворюють незначну частину навчального матеріалу; за допомогою вчителя виконують елементарні завдання
II середній	4	Учні з допомогою вчителя відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учні відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III достатній	7	Учні правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання учнів є достатніми. Учні застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази і самостійною і правильною аргументацією
IV високий	10	Учні мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Учні мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учні мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Кожен наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові:

Перший рівень - початковий. Учні відтворюють частину навчального матеріалу, з допомогою вчителя виконують елементарні завдання.

Другий рівень - середній. Учні виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

Третій рівень - достатній. Учні добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази і самостійною та правильною аргументацією.

Четвертий рівень - високий. Учні мають системні міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів 8-9 класів /продовжується і на 10-11 класи/ із базових дисциплін у системі ЗЗСО - наказ Міністерства освіти і науки від 13 квітня 2011 року №329.

Оцінювання навчальних досягнень учнів відбувається відповідно до схем оцінювання учнів з кожного предмета, які розробляються і погоджуються шкільними методичними кафедрами, заслуховуються на педраді та затверджуються наказом по школі – щорічно.

Розділ 8. Інші освітні компоненти (за рішенням закладу загальної середньої освіти)

Відповідно до запиту учнів та батьків учнів (законних представників) мережа гуртків затверджується на початок кожного навчального року. За планом роботи закладу учні школи упродовж навчального року беруть участь та стають переможцями різних конкурсів, спортивних змагань, олімпіад.

Учні навчального закладу активно беруть участь у наступних інтелектуальних змаганнях: «Кенгуру», «Бобер», «Соняшник», «Левеня», «Лелека», Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, Всеукраїнського конкурсу – захисту науково-дослідницьких робіт – членів МАН України – 8-11 класи, Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів з навчальних дисциплін - 6-11 класи, Міжнародного мовно – літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка - 5-11 класи, Всеукраїнської олімпіади «Всеосвіта», Міжнародної природознавчої гри «Геліантус», Всеукраїнська інтернет-олімпіада «На урок», Всеукраїнського відкритого інтерактивного конкурсу МАН- Юніор Ерудит

1.3	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальнагалузі)	Я досліджую світ Природнича Соціальна Здоров'язбережувальна Громадянська та історична	3 105	3 105	3 105	3 105	3 105	3 105
1.4	Технологічна	Дизайн і технології	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35
1.5	Інформатина	Інформатика				1 35	1 35	1 35
1.6	Мистецька	Мистецтво /музичне мистецтво, образотворче мистецтво	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70
1.9	Фізкультурна	Фізична культура *	3 105	3 105	3 105	3 105	3 105	3 105
	Усього		22 770	22 770	22 770	24 840	24 840	24 840
Варіативний складник								
2.	Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (усього)		1 35	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35
2.1.	Іноземна мова (англійська мова)		1 35	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35
3.	Загальна кількість навчальних годин		23 805	23 805	23 805	25 875	25 875	25 875
4.	Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		23 805	23 805	23 805	25 875	25 875	25 875
5.	Гранично допустиме тижневе /річне навчальне навантаження здобувача освіти		20 700	20 700	20 700	22 770	22 770	22 770

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження

1.3	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ Природнича Соціальна Здоров'язбережувальна Громадянська та історична	3 105	3 105	3 105	3 105	3 105	3 105
1.4	Технологічна	Дизайн і технології.	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35
1.5	Інформатина	Інформатика	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35
1.6	Мистецька	Мистецтво /музичне мистецтво, образотворче мистецтво	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70	2 70
1.9	Фізкультурна	Фізична культура *	3 105	3 105	3 105	3 105	3 105	3 105
	Усього		25 875	25 875	25 875	25 875	25 875	25 875
Варіативний складник								
2.	Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (усього)		1 35	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35
2.1.	Іноземна мова (англійська мова)		1 35	1 35	1 35	1 35	1 35	1 35
3.	Загальна кількість навчальних годин		26 910	26 910	26 910	26 910	26 910	26 910
4.	Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		26 910	26 910	26 910	26 910	26 910	26 910
5.	Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		23 805	23 805	23 805	23 805	23 805	23 805

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження

Додаток 3

Навчальний план для школи II ступеню
з навчанням українською мовою
на 2024-2025 н.р.

Галузь	Перелік навчальних компонентів			Класи		
	Інтегровані курси (внутрішньогалузеві)	Предмети	Індекс освітньої галузі	5А	6А	7А
Мовно-літературна	-	Українська мова	МОВ	4	4	3
	-	Українська література	МОВ	2	2	2
	-	Зарубіжна література	МОВ	1,5	1,5	1,5
	-	Іноземна мова (англійська)	МОВ	3,5	3,5	3,5
	-	<i>Друга іноземна мова (польська)</i>	МОВ	2	2	2

		<i>вибірковий освітній компонент</i>				
Математична	-	Математика	МАО	5	5	-
	-	Алгебра	МАО	-	-	3
	-	Геометрія	МАО	-	-	2
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі	Пізнаємо природу, ін.к	ПРО	2	2	-
	-	Географія	ПРО	-	2	2
	-	Біологія	ПРО	-	-	2,5
	-	Хімія	ПРО	-	-	1
	-	Фізика	ПРО	-	-	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	Здоров'я, безпека та добробут, ін.к	СЗО	1	1	1
	-	Підприємство і фінансова грамотність	СЗО	-	-	-
	Курси соціального, емоційного та етичного спрямування	Культура добросусідства	СЗО	0,5	0,5	-
Громадянська та історична	-	Історія України	ГЮ	-	-	1,5 (1+0,5)
	-	Всесвітня історія	ГЮ	-	-	1
	-	Громадянська освіта	ГЮ	-	-	(-0.5)
	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	Досліджуємо історію і суспільство, ін.к	ГЮ	1	2	-
	-	Історія України Всесвітня історія	ГЮ	-	-	-
	-	Правова освіта	ГЮ	-	-	-
Інформатична	-	Інформатика	ІФО	1,5	1,5	1
Технологічна	-	Технології	ТЕО	2	2	2
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	Образотвоче мистецтво	МИО	-	-	-
		Музичне мистецтво	МИО	-	-	-

		Мистецтво, ін.к	МИО	2	2	1
Фізична культура	-	Фізична культура	ФІО	3	3	3
Усього, тиждень/рік :				29	32	34
				1015	1120	1190
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонента, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, тиждень/рік				2 70	2 70	1 35
Друга іноземна мова (польська) <i>вибірковий освітній компонент</i>				2	2	1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи), тиждень/рік				31 1085	34 1190	35 1225
Гранично допустиме навчальне навантаження, тиждень /рік				28 980	31 1085	32 1120

Додаток 4

Навчальний план для школи II ступеню з навчанням українською мовою та вивченням мови національної меншини на 2024-2025 н.р.

Галузь	Перелік навчальних компонентів		Індекс освітньої галузі	Класи						
	Інтегровані курси (внутрішньої галузі)	Предмети		5Б	5В	6Б	6В	7Б	7В	7Г
Мовно-літературна	-	Українська мова	МОВ	4	4	4	4	3	3	3
	-	Українська література	МОВ	2	2	2	2	2	2	2
	-	Зарубіжна література	МОВ	1	1	1	1	1	1	1
	-	Мова національної меншини (польська)	МОВ	4	4	4	4	4	4	4
	-	<i>Іноземна мова (англійська) вибірковий освітній компонент</i>	<i>МОВ</i>	3 (1+2)	3 (1+2)	3 (1+2)	3 (1+2)	3 (2+1)	3 (2+1)	3 (2+1)

Математична	-	Математика	МАО	5	5	5	5	-	-	-
	-	Алгебра	МАО	-	-	-	-	3	3	3
	-	Геометрія	МАО	-	-	-	-	2	2	2
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі	Пізнаємо природу, ін.к	ПРО	2	2	2	2	-	-	-
	-	Географія	ПРО	-	-	2	2	2	2	2
	-	Біологія	ПРО	-	-	-	-	2,5	2,5	2,5
	-	Хімія	ПРО	-	-	-	-	1	1	1
	-	Фізика	ПРО	-	-	-	-	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	Здоров'я, безпека та добробут, ін.к	СЗО	1	1	1	1	1	1	1
	-	Підприємство і фінансова грамотність	СЗО	-	-	-	-	-	-	-
Громадянська та історична	-	Історія України	ГЮ	-	-	-	-	1,5 (1+0,5)	1,5 (1+0,5)	1,5 (1+0,5)
	-	Всесвітня історія	ГЮ	-	-	-	-	1	1	1
	-	Громадянська освіта	ГЮ	-	-	-	-	(-0,5)	(-0,5)	(-0,5)
	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	Досліджуємо історію і суспільство, ін.к.	ГЮ	1	1	2	2	-	-	-
		Історія України	ГЮ	-	-	-	-	-	-	-
		Всесвітня історія	ГЮ	-	-	-	-	-	-	-
	-	Громадянська освіта	ГЮ	-	-	-	-	-	-	-
-	Правова освіта	ГЮ	-	-	-	-	-	-	-	
Інформатична	-	Інформатика	ІФО	1	1	1	1	1	1	
Технологічна	-	Технології	ТЕО	2	2	2	2	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	Образотвоче мистецтво	МІО	-	-	-	-	-	-	-
		Музичне мистецтво	МІО	-	-	-	-	-	-	-
		Мистецтво, ін.к.	МІО	2	2	2	2	1	1	1
Фізична культура	-	Фізична культура	ФЮ	3	3	3	3	3	3	
Усього, тиждень / рік:				29	29	32	32	34	34	34
				1015	1015	1120	1120	1190	1190	1190

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, тиждень/рік	2 70	2 70	2 70	2 70	1 35	1 35	1 35
Іноземна мова (англійська) <i>вибірковий освітній компонент</i>	2	2	2	2	1	1	1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи), тиждень/ рік	31 1085	31 1085	34 1190	34 1190	35 1225	35 1225	35 1225
Гранично допустиме навчальне навантаження, тиждень / рік	28 980	28 980	31 1085	31 1085	32 1120	32 1120	32 1120

Додаток 5

Навчальний план для школи II ступеню з навчанням українською мовою на 2024-2025 н.р.

№ п/п	Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
			8-А	9-А
1.1	Мови і літератури	Українська мова	2	2
		Українська література	2	2
		Перша іноземна мова (польська)	2+1	2+1
		Друга іноземна мова (англійська)	2+1	2
		Зарубіжна література	2	2
1.2	Суспільство знавство	Історія України	1,5	1,5
		Всесвітня історія	1	1

		Основи правознавства	-	1
1.3	Мистецтво*	Мистецтво	1	1
1.4	Математика	Математика	-	-
		Алгебра	2	2
		Геометрія	2	2
1.5	Природознавство	Природознавство	-	-
		Біологія	2	2
		Географія	2	1,5
		Фізика	2	3
		Хімія	2	2
1.6	Технології	Трудове навчання	1	1
		Інформатика	2	2
1.7	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
		Фізична культура*	3	3
Разом			32,5	34
2	Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	2
2.1	Мови та літератури	Перша іноземна мова (польська)	1	1
		Друга іноземна мова (англійська)	1	-
2.2.	Українська мова (факультатив): Синтаксис простого та ускладненого речення Синтаксис складного речення		1	-
			-	1
2.3.	Соціальне шкільне підприємництво (факультатив)		0,5	-
Всього (без урахування поділу класів на групи), тиждень/ рік			36 1260	36 1260
Гранично допустиме навчальне навантаження, тиждень/ рік			33 1155	33 1155

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження

Додаток 6

Навчальний план для школи II ступеню
з навчанням українською мовою та вивченням мови національної меншини
на 2024-2025 н.р.

№ п/п	Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
			8-Б	8-В	9-Б
1.1	Мови і літератури	Українська мова	2	2	2
		Українська література	2	2	2
		Перша іноземна мова (польська)	5	5	5
		Друга іноземна мова (англійська)	2+1	2+1	2
		Зарубіжна література	2	2	2
1.2	Суспільство	Історія України	1,5	1,5	1,5

	знавство	Всесвітня історія	1	1	1
		Основи правознавства	-	-	1
1.3	Мистецтво	Мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5
1.4	Математика	Математика	-	-	-
		Алгебра	2	2	2
		Геометрія	2	2	2
1.5	Природо знавство	Природознавство	-	-	-
		Біологія	2	2	2
		Географія	2	2	1,5
		Фізика	2	2	3
		Хімія	2	2	2
1.6	Технології	Трудове навчання	1	1	1
		Інформатика	2	2	2
1.7	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	0,5	0,5	0,5
		Фізична культура*	3	3	3
Разом:			34,5	34,5	36
2	Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1,5	1,5	0
2.1	Мови та літератури	Друга іноземна мова (англійська)	1	1	-
2.2	Мистецтво	Мистецтво	0,5	0,5	-
Всього (без урахування поділу класів на групи), тиждень/рік			36 1260	36 1260	36 1260
Гранично допустиме навчальне навантаження, тиждень/рік			33 1155	33 1155	33 1155

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження

Додаток 7

Навчальний план для школи III ступеню
на 2024-2025 н.р.
(філологічний напрямок, профіль іноземної філології)

№ п/п	Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
			10А	10Б	11А	11Б
1. Базові предмети			27	27	26	26
1.1	Мови і літератури	Українська мова	2+1	2+1	2+1	2+1
		Українська література	2	2	2	2
		Зарубіжна література	1	1	1	1
		Мова національної меншини (польська)	2+2	2+2	2+2	2+2
		Друга іноземна мова (англійська)	+3	+3	+3	+3

1.2	Суспільство- знавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	1,5
		Всесвітня історія	1	1	1	1
		Громадянська освіта	2	2	0	0
1.3	Математика	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	3	3
1.4	Природо- знавство	Біологія і екологія	2	2	2	2
		Географія	1,5	1,5	1	1
		Фізика	3	3	3	3
		Астрономія	0	0	1	1
		Хімія	1,5	1,5	2	2
1.5	Здоров'я і фізична культура	Захист України	1,5	1,5	1,5	1,5
		Фізична культура*	3	3	3	3
2. Вибірково – обов'язкові предмети (Інформатика, Технології, Мистецтво)						
2.1.	Інформатика					
2.2.	Технології		3	3	3	3
2.3.	Мистецтво					
Разом 2			3	3	3	3
Разом 1-2			30	30	29	29
3. Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття						
3.1.	Додаткові години на профільні предмети:					
	Українська мова		1	1	1	1
	Мова національної меншини (польська)		2	2	2	2
	Друга іноземна мова (англійська)		3	3	3	3
3.2.	Додаткові години на факультативи:					
	Література національної меншини (польська, факультатив)		2	2	2	2
	Українське відродження у ХХ столітті (факультатив)		0	0	1	1
Разом 3			8	8	9	9
Разом 1-3			38 1330	38 1330	38 1330	38 1330
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)			38	38	38	38

	1330	1330	1330	1330
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	33	33

* Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження

Додаток 8

Навчальний план для школи I ступеню для дітей, які виїхали з України і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України (повернулись в Україну) на 2024-2025 н.р.

№ п/п	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах			
		1	2	3	4
1.	Українська мова та література	4	4	4	4
2.	Я досліджую світ (у частині громадянської освіти й історичної освітньої галузі)	1	1	1	1
Разом		5	5	5	5
Додаткові години на індивідуальні заняття та консультації		1	1	1	1
Всього		6	6	6	6

Навчальний план для школи II ступеню
для дітей, які виїхали з України і здобувають освіту одночасно в закладах
освіти України перебування та України
(повернулись в Україну)
на 2024-2025 н.р.

№ п/п	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
1.	Українська мова	2	2	2	2	2
2.	Українська література	1	1	1	1	1
3.	Вступ до історії України та громадянської освіти	1				
4.	Історія України. Всесвітня історія		1			
5.	Історія України			1	1	1
6.	Основи правознавства					1
7.	Географія				1	1
Разом		4	4	4	5	6
Додаткові години на індивідуальні заняття та консультації		2	2	2	2	2
Всього		6	6	6	7	8

Навчальний план для школи III ступеню
для дітей, які виїхали з України і здобувають освіту одночасно в закладах
освіти України перебування та України
(повернулись в Україну)
на 2024-2025 н.р.

№ п/п	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин на тиждень у класах	
		10	11
1.	Українська мова	2	2
2.	Українська література	1	1
4.	Історія України.	1	1
5.	Громадянська освіта	1	
6.	Географія		4
7.	Захист України	1	1
Разом		6	6
Додаткові години на індивідуальні заняття та консультації		2	2
Всього		8	8

Додаток 9

Особливості провадження Освітньої програми Кам'янець-Подільського ліцею №13 для дітей з особливими освітніми потребами у 2024-2025 навчальному році

Розділ 1. Вступна частина.

У Освітній програмі застосовуються такі умови та терміни, яке зазначає Закон України «Про освіту»:

Інклюзія – процес активного включення в суспільність усіх громадян, незалежно від фізичних, інтелектуальних, культурних, мовних, національних та інших особливостей.

Інклюзивна освіта – це освітня технологія, яка передбачає навчання й виховання дітей з особливими потребами у звичайному навчально-виховному закладі, де створені відповідні умови для забезпечення максимальної ефективності навчального процесу. Інклюзивна освіта є підходом, який допомагає адаптувати освітню програму та навчальне середовище до потреб учнів, які відрізняються своїми навчальними можливостями.

Інклюзивне навчання – це спосіб отримання освіти, у якій учні з особливими освітніми потребами (ООП) навчаються в загальному освітньому середовищі за місцем свого проживання.

Інклюзивний клас – це клас у закладі загальної середньої освіти, в якому серед інших учнів навчаються одна, дві або три дитини з особливими освітніми потребами. Водночас особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для таких дітей забезпечується шляхом створення для кожного учня індивідуальної програми розвитку, адаптації або модифікації навчального матеріалу, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять (послуг), забезпечення учня спеціальними засобами корекції психофізичного розвитку.

Особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у закладах загальної середньої освіти, з урахуванням індивідуальних особливостей таких дітей.

Організація такого навчання з наданням психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (із змінами), Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та оперативний план з її реалізації на 2024-2026 роки (розпорядження КМУ від 07 червня 2024 р. № 527-р), відповідно до наказу МОН від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні», листа МОН від 03.09.2024 № 6/679-24 «Про організацію освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами у 2024/2025 навчальному році». Згідно з статтею 20 Закону України «Про освіту». Інклюзивні або спеціальні класи утворюються в обов'язковому порядку на підставі заяви батьків дитини з особливими освітніми потребами, до якої додається висновок інклюзивно-ресурсного центру та, за потреби, інші документи, визначені Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних і комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти (наказ МОН від 16.04.2018 № 367, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р. за № 564/32016, із змінами внесеними наказом № 714 від 20.05.2024 року).

Заклади освіти зі спеціальними та інклюзивними групами і класами створюють умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних класах здійснюється за програмою закладу.

Досягнення максимальної реалізації потенціалу дитини з особливими освітніми потребами та забезпечення прогресу її розвитку забезпечується завдяки врахуванню її особливих потреб та забезпеченню особистісного спрямування освітнього процесу, з урахуванням адаптації та / або модифікації окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів)

Інклюзивне освітнє середовище - сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей

Основна мета загальноосвітнього навчального закладу, в якому впроваджується інклюзивне навчання, – надання індивідуально зорієнтованої педагогічної, психологічної та соціальної допомоги дітям, які мають додаткові (особливі) потреби у освітньому процесі.

Основне завдання у навчанні дітей з ООП – організувати для дитини з ООП зрозуміле та чітко визначене середовище, у якому вона може почуватися захищеною та працювати у своєму режимі й відповідно до своїх здібностей, а також забезпечити комунікацію з рештою дітей у колективі.

Розділ 2. Призначення інклюзивної освіти в ліцеї та засіб її реалізації

Мета інклюзивного навчання в ліцеї – ліквідація соціальної ізоляції, надання можливостей для рівної участі дітей з інвалідністю (фізичною, соціальною і емоційною) в загальній системі здобування освіти, свідоме оволодіння компетентностями, визначеними Державним стандартом початкової освіти, Державним стандартом повної загальної середньої освіти та Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, досягнення освіченості.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- Здобуття учнями з особливими освітніми потребами відповідного рівня освіти та

спеціальних послуг і пристосувань для тих, кому це необхідно, в середовищі однолітків відповідно до Державних стандартів освіти;

- Реалізація принципу «навчитися жити разом», який ґрунтується на принципах гуманістичної педагогіки;
- Забезпечення різнобічного розвитку учнів, реалізація їхніх здібностей;
- Створення освітнього середовища для задоволення освітніх потреб учнів із особливостями психофізичного розвитку; індивідуалізація освітнього процесу, адаптація та модифікація;
- Створення позитивного мікроклімату в закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей із особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- Забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей із особливими освітніми потребами;
- Надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей із особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

Засоби реалізації:

- Визнання прав дітей з ООП на отримання освіти в загальноосвітньому навчальному закладі, щорозташований за місцем проживання;
- Створення **інклюзивного освітнього середовища** — сукупності умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахування їхніх потреб та можливостей;
- Внесення змін у методичне викладання для того, щоб забезпечити максимальну активність здобувачів освіти з ООП;
- Задоволення індивідуальних освітніх потреб кожної дитини через складання ІПР, підтримка у процесі навчання як тимчасова, так і постійна.
- Психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами (взаємоузгоджена комплексна діяльність команди фахівців та батьків дитини, спрямована на створення необхідних умов, що сприяють розвитку особистості дитини, засвоєнню нею знань, умінь і навичок, успішній адаптації, її самореалізації та інтеграції в соціум);
- Залучення батьків до освітнього процесу дітей як рівноправних партнерів та перших вчителів своїх дітей;

Забезпечення педагогічними можливостями оволодіння сучасними педагогічними підходами, технологіями й методиками, що дають змогу задовольнити освітні потреби кожної дитини;

- Проводити моніторинг навчання з метою розвитку позитивної мотивації до пізнавальної діяльності, інформування дітей з особливими освітніми потребами та типовим рівнем розвитку про їхні індивідуальні досягнення.

Розділ 3. Опис випускника навчального закладу з ООП

Випускник навчального закладу з ООП – соціалізована дитина, здатна для досягнення нею обов'язкових результатів навчання, визначених Державними стандартами повної загальної середньої освіти, мотивована на успішне навчання, дослідницьке ставлення до життя; це здобувач освіти, який вміє вчитися з різних джерел і критично оцінювати інформацію, відповідально ставитися до себе та інших людей, усвідомлювати себе громадянином України.

Основний очікуваний результат – готовність до навчання упродовж життя.

Розділ 4. Цілі і задачі освітнього процесу дітей з ООП

Цілі освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами:

1. Навчання (формування компетентностей);
2. Соціалізація (соціально прийнятна поведінка та комунікація відповідно до контексту). Кожен з цих напрямів визначається індивідуально для конкретної дитини.

Ціліпоказують, щосаме і за який проміжок часу має панувати дитина в межах шкільного навчального року.

Цілі завжди визначаються для кожного предмета або сфери розвитку окремо і обов'язково мають функціональне спрямування:

- Спілкування та взаємодія,
- Самообслуговування, подолання труднощів у поведінці (шляхом навчання дотриманню правил та соціальній взаємодії),
- Фізичний розвиток,
- Розвиток соціальних навичок,
- Навчання самостійності, самоконтролю та саморегуляції тощо.

Для навчання бираються цілі, що стосуються безпеки життя і здоров'я дитини та оточуючих людей (наприклад, вразі проявів учнемагресивної поведінки).

Наступними за ієрархією є цілі соціальної взаємодії та комунікації, адаптивні навички та навички самостійності, далі – формування академічних компетентностей.

Для забезпечення ефективного інклюзивного навчання дітей перед педагогічним колективом стоять такі задачі:

- Формування психологічної, когнітивної та методичної компетентності педагогів ліцею для здійснення фахового супроводу дітей з ООП в умовах інклюзії;
- Раннє виявлення порушень розвитку і надання психолого-педагогічної допомоги;
- Комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини з встановленням особливих освітніх потреб та позитивних сторін розвитку дитини;
- Психологічна готовність дитини та її батьків до навчання спільно з однолітками з типовим розвитком;
- Тісна співпраця з батьками, консультування батьків щодо розвитку дитини, особливостей методів її виховання і розвитку дитини;
- Створення спеціальних умов в класі, школі;
- Підготовка учнів з типовим розвитком до взаємодії з однолітками, які мають ООП;
- Психолого-педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами командою фахівців: вчителі, асистент вчителя, корекційні педагоги, медичний персонал, соціальний педагог, практичний психолог, батьки дитини.

Завдання учасників освітнього процесу:

- Батьки – надають інформацію про стан здоров'я, розвиток, інтереси, особливості поведінки дитини.
- Фахівці – визначають особливості розвитку тих чи інших процесів, функцій.
- Педагоги – з'ясовують наявний рівень знань та вмінь, співставляють вимоги програми та можливості дитини, особливості поведінки, спілкування з ровесниками та дорослими.
- Адміністрація – організовує додаткову адміністративну підтримку (розклад, додаткові фахівці).

Необхідними умовами якісного інклюзивного навчання є:

- Визначення особливих освітніх потреб дитини;
- Підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- Створення інклюзивного освітнього середовища;
- Надання освітніх, психолого-педагогічних послуг;
- Здійснення психолого-педагогічного супроводу дитини протягом усього періоду навчання із залученням батьків до освітнього процесу.

Безпосередня організація інклюзивного навчання здійснюється командою психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП.

Відповідно до висновку ІРЦ, результатів психолого-педагогічного вивчення дитини команда супроводу продовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу складає ІПР дитини з ООП, яка погоджується батьками та затверджується керівником закладу освіти.

При організації інклюзивного навчання у закладі освіти необхідно врахувати, що асистент вчителя не є персональним педагогом для одного чи декількох дітей, він надає допомогу вчителю в організації освітнього процесу в класі, допомагає дітям з ООП концентрувати увагу, сприяє формуванню саморегуляції та самоконтролю у них. Освітній процес в класі з дітьми з ООП, здійснюється вчителем. Асистент вчителя є постійним учасником командного супроводу в закладі освіти.

Розділ 5. Освітні програми для дітей з особливими освітніми потребами та її обґрунтування.

5.1. Загальні положення типової освітньої програми I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами.

Типова освітня програма I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти бов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами.

Типова освітня програма визначає загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчальних планів. Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей передбачено окремі варіанти навчальних планів для дітей з важкими порушеннями мовлення; для дітей із затримкою психофізичного розвитку, для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату, для дітей зі складними порушеннями розвитку.

На виконання Закону України «Про освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021р. №957 «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини Інклюзивно-ресурсного центру, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створені 12 класів початкової школи (1-А, 1-Б, 1-В, 2-А, 2-Б, 2-В, 3-А, 3-Б, 3-В, 4-А, 4-Б, 4-В) з інклюзивним навчанням, в яких навчаються 33 учні з особливими освітніми потребами.

Навчання у класах з інклюзивним навчанням здійснюється за типовими навчальними планами, програмами, підручниками та посібниками, рекомендованими МОН для закладів загальної середньої освіти.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до робочого навчального плану ліцею, складеного на основі типових навчальних планів для закладів загальної середньої освіти, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами та корекційно-розвиткового складника (згідно висновку ІРЦ).

Загальний обсяг навчального навантаження відповідає загальному обсягу навчального навантаження, що визначений для цього типу освітнього закладу Державним стандартом та Типовою освітньою програмою.

Для зазначених учнів з особливими освітніми потребами на 2024-2025 н.р. розробляються індивідуальні програми розвитку, індивідуальний навчальний план (згідно рекомендацій зазначених у висновках ІРЦ), корекційно-розвиткових занять (послуг):

- для учениці 1-А з інтелектуальними труднощами важкого прояву, функціональними труднощами помірного ступеня прояву (+ індивідуальний навчальний план);
- для учня 3-А з інтелектуальними порушеннями важкого ступеня, функціональними труднощами легкого ступеня прояву (+ індивідуальний навчальний план);
- для учнів 1-А, 1-В, 2Б, 2-В, 3А, 3Б, 3В, 4А з функціональними труднощами помірного ступеня прояву (9 учнів);
- для учнів 3А, 3Б, 4А, 4В з навчальними труднощами легкого ступеня прояву (4 учні);

- для учнів 3А, 3Б, 3В, 4А, 4Б, 4В з навчальними труднощами помірного ступеня прояву (6 учнів);
- для учнів 1Б, 2А, 2Б, 4А, 4Б з функціональними труднощами легкого ступеня прояву (10 учнів);
- для учня 1Б класу з соціоадаптивними/соціокультурними труднощами важкого ступеня прояву, навчальними труднощами важкого ступеня прояву (1 учень);
- для учня 4Б класу з затримкою психічного розвитку (1 учень).

Індивідуальний навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює по годині співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустимі тижневі навантаження здобувача освіти. Детальний розподіл навчального навантаження на тижень окреслено у індивідуальному навчальному плані дитини з особливими освітніми потребами.

Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами складається з наступних освітніх галузей.

Перелік освітніх галузей для 1-4-х класів, які працюватимуть за НУШ

- Мовно-літературна, у тому числі:
 - Українська мова і література;
 - Іншомовна освіта (польська мова, англійська мова);
- Математична;
- Природнична;
- Технологічна;
- Інформатична;
- Соціальна і здоров'язбережувальна;
- Громадянська та історична;
- Мистецька;
- Фізкультурна.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової.

У школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні таких предметів, як *українська мова та англійська мова* відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. №128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин.

Модифікація навчальної програми трансформує характер подачі матеріалу шляхом зміни змісту або концептуальної складності навчального завдання. Наприклад, скорочення змісту навчального матеріалу; модифікація навчального плану або цілей і завдань, прийнятих для конкретної дитини, корекція завдань, визначення змісту, який необхідно засвоїти.

Адаптація – змінює характер подачі матеріалу, не змінюючи змісту або концептуальну складність навчального завдання. Зокрема, можуть використовуватись такі види адаптацій:

- пристосування середовища (збільшення інтенсивності освітлення в класних кімнатах, де є діти з порушеннями зору; зменшення рівня шуму в класі, де навчається слабочуюча дитина, забезпечення її слуховим апаратом; створення відокремленого блоку в приміщенні школи для учнів початкової ланки);

- адаптація навчальних підходів (використання навчальних завдань різного рівня складності; збільшення часу на виконання, зміна темпу занять, чергування видів діяльності);
- адаптація матеріалів (адаптація навчальних посібників, наочних та інших матеріалів; використання друкованих текстів з різним розміром шрифтів, картки-підказки, тощо)

Індивідуальна програма розвитку розробляється на один рік. Двічі на рік (за потребою частіше) переглядається з метою її коригування. Зокрема, коли у дитини виникають труднощі у засвоєнні визначеного змісту навчального матеріалу, чинна програма вказує на необхідність перейти до наступного рівня складності виконання завдань.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошуку ефективних шляхів і в поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Вимоги до оцінювання здійснюються відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, з врахування категорій ООП/ освітніх труднощів, що в свою чергу ґрунтується на основі індивідуальної освітньої траєкторії та цілей адаптованого/модифікованого змісту освітньої програми, застосовуючи стимулюючу систему оцінювання на основі: спостереження, письмових завдань, індивідуального тестування, нестандартних завдань (у вигляді презентацій, карток, ілюстрацій) з формуванням портфоліо та свідомо досягнень тощо.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 1–2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню. У 3–4 класах формувальне та рівне підсумкове оцінювання.

Підходи щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями в умовах особистісно орієнтованого і компетентісного навчання визначені у Методичних рекомендаціях щодо оцінювання результатів навчання учнів 1–4 класів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813.

Критерії оцінювання розміщено для використання в роботі на сайтах МОН та ІМЗО. Розподіл годин фіксується у календарно-тематичному плані, який узгоджується директором закладу освітничого заступником. Для дітей, що потребують адаптації/модифікації навчального матеріалу відводиться окрема графа, де відображаються особливості індивідуальної траєкторії.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем. Відповідно до статті 20 Закону України «Про освіту» батьки дитини мають право обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дитини освіти відповідного рівня. Згідно з статтею 20 Закону у разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків до закладу освіти інклюзивна група або клас утворюється в обов'язковому порядку. Повноцінність початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечується

через реалізацію інваріантної, варіативної частини навчального плану та корекційно-розвиткових занять, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включає годинник корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток зорового або слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;
- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;
- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;
- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямків такої роботи. Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: корекція мовлення, корекція розвитку, логоритміка, лікувальна фізкультура. Кожен учень відвідує індивідуальні заняття не менше 2-х разів на тиждень. Індивідуальні заняття з кожним учнем триває не менше 20 хвилин у 1-х класах, 25 хвилин у 2-11 класах.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями мовлення.

Мета: компенсація порушень мовленнєвого розвитку та створення умов для формування навичок вільної комунікації, що сприятиме включенню дітей з тяжкими порушеннями мовлення до суспільного життя.

Основними завданнями корекційно - розвиткових занять є:

1. Визначення порушень мовленнєвого розвитку та механізмів їх виникнення.
2. Подолання мовленнєвих порушень з урахуванням механізмів їх виникнення та з опорою на найбільш збережені компоненти мовленнєвої та пізнавальної діяльності.
3. Попередження появи вторинних порушень мовленнєвого (дисграфії, дизорфографії та дислексії) та пізнавального розвитку. Формування здатності здійснювати комунікацію в різних сферах спілкування з урахуванням мотивації, мети та соціальних норм поведінки.

Корекційно-розвиткові заняття для дітей із затримкою психічного розвитку.

Мета: формування пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, позитивних характеристик особистості, мовлення, психомоторного розвитку.

Основними завданнями корекційно-розвиткових занять є:

1. Цілеспрямоване формування пізнавальної діяльності: формування мисленнєвої діяльності у взаємозв'язку з мовленнєвим розвитком; розвиток розумових здібностей шляхом опанування дій в різних видах діяльності (навчальна, предметно-практична); розвиток творчих здібностей.
2. Формування навчальної та предметно-практичної діяльності (мотиваційного, орієнтовно-операційного і регуляційного компонентів): цілеспрямоване формування навчальної діяльності: вміння програмувати, контролювати, регулювати й оцінювати результати виконання завдань; всебічний розвиток предметно-практичної діяльності.
3. Корекційний розвиток емоційно-вольової сфери: формування здатності до вольових зусиль, довільної регуляції поведінки; подолання вже сформованих негативних якостей особистості; попередження й усунення афективних, негативних відхилень у поведінці.
4. Розвиток мовлення. Розвиток усного мовлення шляхом корекції порушень звукової мови, розвитку лексики й граматичного ладу мовлення; розширення активного та пасивного словникового запасу.

5. Розвиток психомоторики. Формування рухових вмінь та навичок; розвиток координації рухів, спритності, сили, витривалості; розвиток відчуття ритму; розвиток правильної постави, ходи, грації, рухів; розвиток загальної та дрібної моторики; розвиток моторних функцій і дихання.

Корекційно-розвиткова робота для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів.

Мета: формування навичок життєздатності в соціальному середовищі. Досягнення цієї мети забезпечується розв'язанням наступних завдань:

- Соціальна адаптація дітей;
- Корекція порушень розвитку;
- Загальний фізичний розвиток у відповідності з їх можливостями.

Основні напрями корекційно - розвиткової роботи: психомоторний та сенсорний розвиток, логопедичні заняття, ритміка.

Корекційно-розвиткова робота для дітей з інтелектуальними порушеннями, які мають розлади аутичного спектра.

Мета- психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень.

1. Розвиток психомоторики
2. Сенсорний розвиток, сенсорна інтеграція;
3. Соціально-комунікативний розвиток.

Годинникорекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Нормативна повнота класів, підкласів на групі під час вивчення окремих предметів у інклюзивному класі встановлюються відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Безпосередню організацію інклюзивного навчання здійснюється командою психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП. Відповідно до висновку ІРЦ, результатів психолого-педагогічного вивчення дитини команда супроводу продовж 2-х тижнів з моменту початку освітнього процесу складає ІПР дитини з ООП, яка погоджується батьками та затверджується керівником закладу освіти. При організації інклюзивного навчання у закладі освіти необхідно врахувати, що асистент вчителя не є персональним педагогом для одного чи декількох дітей, він надає допомогу вчителю в організації освітнього процесу в класі, допомагає дітям з ООП концентрувати увагу, сприяє формуванню саморегуляції та самоконтролю у них. Освітній процес в класі з дітьми з ООП здійснюється вчителем.

Організація освітнього процесу у класі з інклюзивним навчанням

Керівник загальноосвітнього навчального закладу на підставі заяви батьків або законних представників дитини з особливими освітніми потребами, висновку психолого-медико-педагогічної консультації та за підтримки відповідного органу управління освітою організовує клас з інклюзивним навчанням, створює необхідну матеріально-технічну та навчально-методичну базу, здійснює добір відповідних педагогічних працівників тощо.

У класі з інклюзивним навчанням кількість учнів з особливими освітніми потребами становить:

- Одна - три дитини із числа дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, затримкою психічного розвитку, зниженим зором чи слухом, легкими інтелектуальними порушеннями тощо;
- Не більш як двоє дітей із числа дітей сліпих, глухих, з тяжкими порушеннями мовлення, у тому числі з дислексією, розладами спектра аутизму, іншими складними порушеннями розвитку (порушеннями слуху, зору, опорно-рухового апарату в поєднанні з інтелектуальними порушеннями чи затримкою психічного розвитку) або тих, що пересуваються на візках.

Навчально-виховний процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до освітньої програми загальноосвітнього навчального закладу, складеного на основі типових освітніх програм загальноосвітніх навчальних закладів.

Відповідно до особливостей інтелектуального розвитку учня може розроблятися індивідуальний навчальний план та індивідуальна навчальна програма.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Корекційно-розвиткова робота - комплекс заходів із системного психолого-педагогічного супроводження дітей з особливими освітніми потребами у процесі навчання, що спрямований на корекцію порушень шляхом розвитку пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення та особистості дитини. Корекційно-розвиткова робота проводиться як корекційно-розвиткове заняття за напрямом відповідно до індивідуальних особливостей учня. Тривалість групового корекційно-розвиткового заняття становить 35-40 хвилин, індивідуального - 20-25 хвилин. Групи наповнююваністю два - шість учнів комплектуються відповідним спеціалістом з урахуванням однорідності порушень та рекомендацій психолого-медико-педагогічної консультації.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться корекційними педагогами та практичними психологами. Відповідно до індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності на кожного учня з особливими освітніми потребами складається індивідуальна програма розвитку, яка забезпечує індивідуалізацію навчання, визначає конкретні навчальні стратегії та підходи. В індивідуальній програмі розвитку зазначається загальна інформація про учня, наявний рівень знань і вмінь, динаміку розвитку, адаптацію навчального матеріалу, технічні пристосування, додаткові послуги (корекційно-розвиткове заняття), визначені на підставі висновку психолого-медико-педагогічної консультації. Індивідуальна програма розвитку розробляється групою фахівців з обов'язковим залученням батьків учня або його законних представників, затверджується керівником загальноосвітнього навчального закладу і підписується батьками або законними представниками та переглядається двічі на рік (у разі потреби частіше) з метою її коригування.

Організація інклюзивного навчання передбачає надання дитині з особливими освітніми потребами психолого - педагогічної корекційної допомоги. Корекційно-розвивальні заняття проводяться в окремому приміщенні, в якому створені навчальна, ігрова, сенсорна зона, зона релаксації. Особи з порушеннями фізичного, психічного, інтелектуального розвитку і сенсорними порушеннями забезпечуються у закладах освіти допоміжними засобами для навчання.

Особам з особливими освітніми потребами надаються психолого - педагогічні та корекційно-розвиткові послуги порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Психолого-педагогічні послуги - це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку особи з особливими освітніми потребами, що передбачені індивідуальною програмою розвитку та надаються педагогічними працівниками закладів освіти, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру.

Корекційно-розвиткові послуги (допомога) - це комплексна система заходів супроводження особи з особливими освітніми потребами у процесі навчання,

щоспрямовані на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та мовлення.

Індивідуальний навчальний план
для здобувачів освіти 1-х класів з особливими освітніми потребами
За Типовою освітньою програмою для 1-2 класів, розроблені під керівництвом Савченко О.Я.,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України
від 12 серпня 2022 р. №743.

ЦІЛІ ВИКОНАННЯ:

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії шляхом побудови якісного навчального процесу для дитини з особливими освітніми потребами у відповідності до її реальних можливостей, виходячи з особливостей її розвитку та освітніх потреб

№ п/п	Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень / рік у класах
Інваріантний складник			1-А
1.1	Мовно – літературна у тому числі:		315
1.1.1	Українська мова і література	Українська мова	7 245

1.1.2	Іншомовна	Іноземна мова (польська мова)	2 70
		Іноземна мова (англійська мова)	+1 35
1.2	Математична	Математика	4 140
1.3	Я досліджую світ (природничу, громадянську й історичну, соціальну, здоров'язбережувальну галузі)	Я досліджую світ Природничу Соціальну Здоров'язбережувальну Громадянську та історичну	3 105
1.4	Технологічна	Дизайн і технології	1 35
1.5	Інформатика	Інформатика	-
1.6	Мистецька	Мистецтво /музичне мистецтво, образотворче мистецтво	2 70
1.9	Фізкультурна	Фізична культура *	3 105
Усього			22 770
2.	Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	1
		Розвиток мовлення	2
		Корекція розвитку	2
Усього			5
Варіативний складник			
3.	Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (усього)		1 35
3.1.	Іноземна мова (англійська мова)		1 35
4.	Загальна кількість навчальних годин		23 805
5.	Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		23 805
6.	Гранично допустиме тижневе /річне навчальне навантаження здобувача освіти		20 700

Корекційно-розвиткові заняття не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження та сумарної кількості навчальних годин.

Індивідуальний навчальний план
для здобувачів освіти 1-х класів з особливими освітніми потребами
 За Типовою освітньою програмою для 1-2 класів, розроблені під керівництвом Савченко О.Я.,
 затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України
 від 12 серпня 2022 р. №743.

ЦІЛІ ВИКОНАННЯ:

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії шляхом побудови якісного навчального процесу для дитини з особливими освітніми потребами у відповідності до її реальних можливостей, виходячи з особливостей її розвитку та освітніх потреб

№ п/п	Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень / рік у класах
Інваріантний складник			1-Б
1.1	Мовно – літературна у тому числі:		315
1.1.1	Українська мова і література	Українська мова	7 245
1.1.2	Іншомовна	Іноземна мова (польська мова)	2 70
		Іноземна мова (англійська мова)	+1 35
1.2	Математична	Математика	4 140
1.3	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ Природнича Соціальна Здоров'язбережувальна Громадянська та історична	3 105
1.4	Технологічна	Дизайн і технології	1 35
1.5	Інформатика	Інформатика	-
1.6	Мистецька	Мистецтво /музичне мистецтво, образотворче мистецтво	2 70
1.9	Фізкультурна	Фізична культура *	3 105
Усього			22 770
2.	Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	1
		Розвиток мовлення	2
		Корекція розвитку	2
Усього			5
Варіативний складник			
3.	Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (усього)		1 35
3.1.	Іноземна мова (англійська мова)		1 35
4.	Загальна кількість навчальних годин		23 805
5.	Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (23

	безурахування поділу на групи)	805
6.	Гранично допустиме тижневе /річне навчальне навантаження здобувача освіти	20 700

Корекційно-розвиткові заняття не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження та сумарної кількості навчальних годин.

**Індивідуальний навчальний план
для здобувача освіти 3-ого класу з особливими освітніми потребами**

За Типовою освітньою програмою для 3-4 класів, розроблені під керівництвом Савченко О.Я.,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України
від 12 серпня 2022 р. №743.

ЦІЛІ ВИКОНАННЯ:

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії шляхом побудови якісного навчального процесу для дитини з особливими освітніми потребами у відповідності до її реальних можливостей, виходячи з особливостей її розвитку та освітніх потреб

№ п/п	Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень / рік у класах
Інваріантний складник			3-А
1.1	Мовно – літературна у тому числі:		350
1.1.1	Українська мова і література	Українська мова	7 245
1.1.2	Іншомовна	Іноземна мова (польська мова)	2 70
		Іноземна мова (англійська мова)	1+1 35+35
1.2	Математична	Математика	5 175
1.3	Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ Природнича Соціальна Здоров'язбережувальна Громадянська та історична	3 105
1.4	Технологічна	Дизайн і технології	1 35
1.5	Інформативна	Інформатика	1 35
1.6	Мистецька	Мистецтво /музичне мистецтво, образотворче мистецтво	2 70
1.9	Фізкультурна	Фізична культура *	3 105
Усього			25

			875
2.	Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку	2
		Розвитку усного та писемного мовлення	2
		Соціально-побутове орієнтування	1
		Лікувальна фізкультура	1
Усього			6
Варіативний складник			
3.	Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять (усього)		1 35
3.1.	Іноземна мова (англійська мова)		1 35
4.	Загальна кількість навчальних годин		26 910
5.	Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу на групи)		26 910
6.	Гранично допустиме тижневе /річне навчальне навантаження здобувача освіти		23 805

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Зарахування до початкової школи здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №367 від 16 квітня 2018 року.

Зарахування дітей з особливими освітніми потребами до спеціальних класів здійснюється на підставі письмової заяви батьків або осіб, які їх замінюють, направлення відповідного органу управління освітою, висновку психолого-медико-педагогічної консультації з рекомендаціями щодо організації навчально-виховного процесу, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (для дитини з інвалідністю), висновку сурдолога (для дітей з порушенням мовлення), окрім зазначених, подаються документи, передбачені для учнів загальноосвітнього навчального закладу.

5.2. Загальні положення типової освітньої програми II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами.

Типова освітня програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти.

Основними цілями базової середньої освіти за новим Державним стандартом є:

- Розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів;
- Формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації;
- Продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професій;
- Виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу;

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на таких ціннісних орієнтирах, як:

- повага до особистості кожного учня, його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень;
- рівний доступ до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;
- формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;
- довіра та безпека учасників освітнього процесу;
- утвердження людської гідності, повага до прав і свобод людини;
- формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу;
- плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним державними стандартами результатів навчання є Освітня програма закладу загальної середньої освіти.

Типова освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання;
- загальний обсяг навчального навантаження; загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання та соціалізація особистості, яка здатна до життя у суспільстві, цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Типовий навчальний план включає:

- орієнтовний перелік предметів і інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;

- перелік корекційно-розвиткової роботи, змістякої з умовлений особливостями психофізичного розвитку здобувача освіти;
- рекомендований розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять. Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображаються в освітній програмі.

В ліцеї створені 9 класів (5А, 5Б, 6А, 6В, 7Б, 7В, 7Г, 8А, 8Б) з інклюзивним навчанням основної школи, в яких навчаються 19 учнів з особливими освітніми потребами.

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до робочого навчального плану ліцею, складеного на основі типових навчальних планів для закладів загальної середньої освіти, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами та корекційно-розвиткового складника (згідно висновку ІРЦ).

Перелік освітніх галузей для 5-7-х класів, які працюватимуть за НУШ

Мовно-літературна, у тому числі:

- Українська мова і література;
- Зарубіжна література;
- Іншомовна освіта (польська мова, англійська мова);

Математична;

Природнича;

Технологічна;

Інформатична;

Соціальна і здоров'язбережувальна;

Громадянська та історична;

Мистецька;

Фізична культура.

Перелік освітніх галузей для 8-11-х класів

Мови і літератури;

Українська мова і література;

Суспільствознавство;

Мистецтво;

Математика;

Природознавство;

Технології;

Здоров'я і фізична культура.

Навчальний план для учнів II ступеня з особливими потребами включає корекційно-розвиткові заняття, змістяких з умовлений психофізичним розвитком здобувача освіти.

Навчальний план зорієнтований на п'ятиденний навчальний тиждень.

Командами

психолого-

педагогічною супроводу розроблені індивідуальні програми розвитку дітей з ООП.

В кожній освітній галузі передбачені основні компетентності, яких повинен досягти учень. Необхідною умовою формування компетентностей є

діяльність спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувача освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Для зазначених учнів з особливими освітніми потребами на 2024-2025 н.р. розроблено індивідуальні програми розвитку, індивідуальний навчальний план корекційно-розвиткових занять (послуг):

- для учнів 7Б, 7Г з інтелектуальними порушеннями, 3 учні (+ індивідуальний навчальний план для 2 учнів);
- для учениці 5А із складними порушеннями, 1 учень;
- для учнів з 5А, 5Б, 8А, 8Б класів з функціональними порушеннями легкого ступеня прояву (4 учні);
- для учнів 5Б, 6В класів з навчальними труднощами помірного ступеня прояву (2 учні);
- для учениці 5А класу з навчальними труднощами помірного ступеня прояву, функціональними труднощами помірного ступеня прояву (1 учениця);
- для учнів 5Б, 6А, 6В, 7Б, 7В класів з навчальними труднощами легкого ступеня прояву (6 учнів);
- для учня 7Б класу з соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами легкого ступеня прояву (1 учень);
- для учениці 8Б класу з затримкою психічного розвитку (1 учениця);

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учня в експериментальній та практичній діяльності.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначаються самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах навчальних предметів.

Оцінюється здобувач освіти відповідно до набутих компетентностей та критеріїв оцінювання з предметів за 12-ти бальною системою з урахуванням особливостей дитини з ООП.

Учні основної школи навчаються за модельними навчальними програмами для закладів загальної середньої освіти, які адаптуються/модифікуються до психофізичних особливостей осіб з особливими освітніми потребами (абзац 7 статті 9 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Провідна роль у створенні сприятливого освітнього середовища означеної категорії належить якісному навчально-методичному забезпеченню. В єдності його цілей, змісту, дидактичного процесу й організаційних форм являє собою сукупність інформаційних і навчально-методичних матеріалів, що призначені забезпечити всі основні етапи – від надання навчальної інформації, її прийняття, усвідомлення й застосування з метою оволодіння визначеним обсягом знань та переліком визначених компетентностей, до контролю результатів вивчення навчальної дисципліни.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей, а саме:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами (польською, англійською мовами), що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному

житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та умінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

б) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючої важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організаційно власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомлення рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурну різноманітність різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтувати позицію, вміння конструктивно

керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Індивідуальний навчальний план для здобувачки освіти 7-Г класу з особливими освітніми потребами

За Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України
від 09 серпня 2024 року №1120 (Додатки 2, 4)

ЦІЛІ ВИКОНАННЯ:

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії шляхом побудови якісного навчального процесу для дитини з особливими освітніми потребами у відповідності до її реальних можливостей, виходячи з особливостей її розвитку та освітніх потреб

Галузь	Перелік навчальних компонентів		Індекс освітньої галузі	Клас 7-Г
	Інтегровані курси (внутрішньогалузеві)	Предмети		
Мовно-літературна	-	Українська мова	МОВ	3
	-	Українська література	МОВ	2
	-	Зарубіжна література	МОВ	1
	-	Мова національної меншини (польська)	МОВ	4
	-	<i>Іноземна мова (англійська) вибірковий освітній компонент</i>	<i>МОВ</i>	<i>3 (2+1)</i>
Математична	-	Математика	МАО	-
	-	Алгебра	МАО	3
	-	Геометрія	МАО	2
Природнича	Інтегрований курс природничої освітньої галузі	Пізнаємо природу, ін. к	ПРО	-
	-	Географія	ПРО	2
	-	Біологія	ПРО	2,5

	-	Хімія	ПРО	1
	-	Фізика	ПРО	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освіти галузі	Здоров'я, безпека та добробут, ін.к	СЗО	1
	-	Підприємництво і фінансова грамотність	СЗО	-
Громадянська та історична	-	Історія України	ГЮ	1,5 (1+0,5)
	-	Всесвітня історія	ГЮ	1
	-	Громадянська освіта	ГЮ	-
	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	Досліджуємо історію і суспільство, ін.к.	ГЮ	-
		Історія України Всесвітня історія	ГЮ	-
	-	Громадянська освіта	ГЮ	-
-	Правова освіта	ГЮ	-	
Інформатична	-	Інформатика	ІФО	1
Технологічна	-	Технології	ТЕО	1
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	Образотвоче мистецтво	МИО	-
		Музичне мистецтво	МИО	-
		Мистецтво, ін.к.	МИО	1
Фізична культура	-	Фізична культура	ФЮ	3
Усього, тиждень / рік:				34 1190
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку			2
	Розвиток мовлення			1
	Соціально-побутове орієнтування			2
Усього:				5
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, тиждень/рік				1 35

Іноземна мова (англійська) <i>вибірковий освітній компонент</i>	1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи), тиждень / рік	35 1225
Гранично допустиме навантаження на вчительку, тиждень / рік	32 1120

Індивідуальний навчальний план
для здобувачів освіти 7-Г, 7-Б класів з особливими освітніми потребами
за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти,
затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України
від 09 серпня 2024 року №1120 (Додатки 2, 4)

ЦІЛІ ВИКОНАННЯ:

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії шляхом побудови якісного навчального процесу для дитини з особливими освітніми потребами у відповідності до її реальних можливостей, виходячи з особливостей її розвитку та освітніх потреб

Галузь	Перелік навчальних компонентів		Індекс освітньої галузі	Клас 7-Г, 7-Б
	Інтегровані курси (внутрішньогалузеві)	Предмети		
Мовно-літературна	-	Українська мова	МОВ	3
	-	Українська література	МОВ	2
	-	Зарубіжна література	МОВ	1
	-	Мовна національно-етнічна (польська)	МОВ	4
	-	<i>Іноземна мова (англійська) вибірковий освітній компонент</i>	<i>МОВ</i>	<i>3 (2+1)</i>
Математична	-	Математика	МАО	-
	-	Алгебра	МАО	3
	-	Геометрія	МАО	2
Природничі	Інтегрований курс природничої освітньої галузі	Пізнаємо природу, ін. к	ПРО	-
	-	Географія	ПРО	2
	-	Біологія	ПРО	2,5
	-	Хімія	ПРО	1
	-	Фізика	ПРО	2

Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освіти в галузі	Здоров'я, безпека та добробут, ін.к	СЗО	1
	-	Підприємство і фінансова грамотність	СЗО	-
Громадянська та історична	-	Історія України	ГЮ	1,5 (1+0,5)
	-	Всесвітня історія	ГЮ	1
	-	Громадянська освіта	ГЮ	-
	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	Досліджуємо історію і суспільство, ін.к.	ГЮ	-
		Історія України Всесвітня історія	ГЮ	-
		Громадянська освіта	ГЮ	-
-	Правова освіта	ГЮ	-	
Інформатична	-	Інформатика	ІФО	1
Технологічна	-	Технології	ТЕО	1
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	Образотвоче мистецтво	МИО	-
		Музичне мистецтво	МИО	-
		Мистецтво, ін.к.	МИО	1
Фізична культура	-	Фізична культура	ФЮ	3
Усього, тиждень / рік:				34 1190
Корекційно-розвиткові заняття	Корекція розвитку			1
	Розвиток усного та писемного мовлення			1
	Соціально-побутове орієнтування			2
Усього:				4
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонента, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, тиждень/рік				1 35
Іноземна мова (англійська) <i>вибірковий освітній компонент</i>				1
Загальна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи), тиждень/рік				35 1225
Гранично допустиме навантаження на вчительку, тиждень / рік				32 1120

Корекційно-розвиткові заняття не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження та сумарної кількості навчальних годин.

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу в інклюзивному класі

Освітній процес в інклюзивному класі здійснюється за індивідуальною програмою розвитку дитини з особливими освітніми потребами. ППР складається на основі висновку ІРЦ про комплексну оцінку розвитку дитини та Типової освітньої програми з використанням корекційної складової Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженими відповідними наказами МОН.

Індивідуальний навчальний план та індивідуальну навчальну програму розробляє індивідуальна команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.

Особливістю освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. Відповідно до висновку ІРЦ та Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку в індивідуальному навчальному плані передбачається від двох до шести годин на тиждень для проведення корекційно-розвиткових занять (послуг), а саме:

- розвиток мовлення (корекція мовлення),
- корекція розвитку,
- розвиток усного та писемного мовлення,
- корекція особистісного розвитку;
- розвиток та корекція мовлення;
- корекція розвитку;
- соціально – побутове орієнтування.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів роботи.

Корекційно-розвиткові заняття проводять практичний психолог, вчитель-логопед, вчитель-дефектолог, вчитель-реабілітолог. Тривалість корекційно-розвиткових занять: групове - 35-40 хв, індивідуальне—20-25хв. Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження дітей з особливими освітніми потребами.

Розклад уроків для дітей з особливими освітніми потребами складається з урахуванням індивідуальних особливостей їх навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності упродовж дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуального навчального плану та програми, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дитини з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу, визначеним індивідуальною навчальною програмою.

Оцінювання досягнення цілей, які не стосуються навчальних дисциплін, відбувається, найчастіше, шляхом спостереження у визначений період. Наприклад, при навчанні учня готуватися самостійно до уроків, вчитель спостерігає,

чидосягученьсамостійностічищепотребуєдопомоги. Відповідно, в разінастаннязвітногоперіоду у звітіможе бути вказано, щоученьдосягзначеної мети абоспостерігаєтьсяпрогрес, але інколипотребуєдопомоги, або, щопрогресу в досягненнівизначеної мети немає.

Оцінюваннянавчальнихдосягнень (компетенцій) учнів з особливимиосвітніми потребами здійснюєтьсязгідно з критеріямоцінюваннянавчальнихдосягненьучнів за загальноосвітньоюпрограмоюабо за адаптованою/модифікованоюнавчальноюпрограмою, з урахуваннямобсягувивченогоматеріалу.

Інформація про формувальне та підсумковеоцінюваннярезультатівнавчанняучня є конфіденційною. Вона обговорюєтьсялишепід час індивідуальнихзустрічей учителя з учнем/ученицею та його /її батьками, якіберуть участь у розробленнііндивідуальноїтраєкторіїрозвиткуучня.

Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільнихзаходів з урахуваннямїїінтересів, побажань, індивідуальнихособливостей та стану їхздоров'я.

Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми для дітей з ООП

Для забезпеченнякостіінклюзивногонавчання у закладі:

- визначені особливі освітні потреби дітей, які навчаються в інклюзивних класах;
- створено інклюзивний освітній простір;
- надаються освітні, психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги;
- здійснюється психолого-педагогічний супровід дітей упродовж усього періоду навчання із обов'язковим залученням батьків до освітнього процесу.

Основними формами організаціїосвітньогопроцесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальніподорожі, спектаклі, яківчительорганізуєу межах уроку або в позаурочний час. Формиорганізаціїосвітньогопроцесуможутьуточнюватись та розширюватись у змістіокремихпредметів за умоввиконаннядержавнихвимог Державного стандарту та окремихпредметівупродовжнавчального року. Вибір форм і методівнавчаннявчительвизначаєсамостійно, враховуючиокреміумовироботи, забезпечуючиводночасдосягненняконкретнихочікуванихрезультатів, зазначених у навчальнихпрограмахокремихпредметів.

У інклюзивнихкласахактуальними методами навчання є:

- створенняситуаціїуспіху на уроках;
- заохоченнянезначнихуспіхів і досягнень;
- арттерапія (казкотерапія, музикотерапія, бібліотекотерапія,таін.);
- бесіди і «мозковий штурм»;
- діловіігри і дискусії;
- графічніорганізатори (схеми-«павутинки», ланцюжкипослідовності; дерева сортування; діаграми Венна, матриці; сюжетнікарти; «знаємо—дізналися—хочемодізнатися»).

З метою індивідуалізації і диференціаціїнавчанняефективнимиможуть бути такі заходи іприйоми:

- Надаватинавчальнийматеріал в різних видах: аудіально, візуально, кінестетично (за допомогоюрухів) ;
- Заохочуватиучнівпредставлятирезультатисвоєїдіяльності в різнихвидах: уснарозповідь, малюнок/схема/діаграма, вірш, п'єса, пантоміма, модель, скульптура тощо;
- Надаватирізнівидиіндивідуальнихсамостійнихробіт;
- Використовуватирізнівидигрупової + парноїроботи, метод проектів;
- Надавативправи і завданняблизькіщоденномуоточеннюучня;
- Залучатиучнів до формування і формулюванняцілейвласногонавчання/очікуванихрезультатів і оцінювання (Ознайомлення і роз'яснення — обговорення — узгодження; наданняприкладівчинеzakінченихречень з цілями—коригування; самостійнеформулювання)

- Використовувати ІКТ при викладанні і при індивідуальній/парній/груповій діяльності учнів.
- Крім корисної інформації і завдань, що сприяють досягненню цілей, вправи і завдання мають бути привабливими, надихаючими і стимулюючими, з зарядом бадьорості, енергії і гарного настрою.

Структуру навчального року, графік кільких канікул визначає заклад освіти відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

У зв'язку з епідеміологічною ситуацією, що склалася в Україні виконання освітніх програм може здійснюватись з використанням технологій дистанційного навчання. Для учнів, які знаходяться на інклюзивному навчанні, можуть використовуватись інструменти онлайн-спілкування та електронні ресурси й веб-сервіси в синхронному та асинхронному режимі, веб-ресурси, розроблені педагогами, практикуватись індивідуальні консультації та самостійне опрацювання навчального матеріалу. Для ефективного впровадження системи дистанційного навчання передбачаються форми зворотного зв'язку (контролю) з здобувачами освіти та їх батьками: дистанційні онлайн-конференції, відеоуроки, відеоконференції, тестування тощо.

Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Освітній процес у інклюзивних класах здійснюватимуть учителі, що пройшли відповідну курсову підготовку та отримали відповідні сертифікати. Працює 14 асистентів вчителя.

Стратегії універсального дизайну для дітей з ООП

- Розширення можливостей навчання з використанням тематичних досліджень, музики, рольових ігор, спільного навчання, практичних занять, екскурсій, запрошених доповідачів, веб-комунікацій та ін.

- Вибір форм навчання, надаючи можливості для індивідуальної, парної і групової роботи, а також дистанційного. Використання різних матеріалів щоб уявити, проілюструвати і закріпити новий навчальний зміст-онлайн ресурси, відео, Power Point презентації, електронні книги.

- Організаційні підказки, довідкова інформація для вивчення нових концепцій з використанням картин, артефактів, відеороликів та інших матеріалів.

- Надання тимчасової підтримки для зменшення складності завдання.

- Надання навчального плану, начерків, резюме, навчальних посібників і копій слайдів PowerPoint.

- Різні інструкції-усно, у письмовій формі, щоб залучати учнів візуально.

- Використання слайдів, графіків і діаграм.

- Використання гнучких методів для оцінки, різні способи демонстрації знань учнями

- Візуальні, усні, письмове подання.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- Підручники для 1-8 класів-стан забезпечення -100%.

- Додаткові засоби навчання, посібники, рекомендовані до використання Міністерством освіти і науки України (зошити з друкованою основою, таблиці, бліц-картки тощо);

- Додаткові засоби навчання-надбання минулих років (проекти, інтелект-карти, дидактичний роздатковий матеріал тощо);

- Інформаційне забезпечення освітньої діяльності: бібліотека; підключення закладу до мережі Інтернет.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

Ресурсна кімната є об'єктом для удосконалення інклюзивного середовища та гармонізації навчання дітей з особливими освітніми потребами. Приміщення ресурсної кімнати містить навчальну, соціально-побутову, ігрову зону та зону відпочинку. У кімнаті також є кухня для розвитку дитиною щоденних навичок, а також корекційні та наочні засоби для проведення розвивальних занять. Меблі в ній модульні, що дозволяє по-різному формувати робочі зони – індивідуальні та групові. Окрім того, приміщення оснащено інтерактивною дошкою, ноутбуками для роботи з додатковим навчальним матеріалом. У ресурсній кімнаті діти

можуть займатися з корекційними педагогами, працювати за власним адаптаційним графіком. Там діти можуть розвивати життєві навички, вчитися, відпочивати, гратися.

Забезпечення приміщеннями навчального призначення, іншими приміщеннями, спортивними майданчиками

Класних кімнат – 28; кабінет інформатики – 1; спортивна зала – 1; актові зали – 1; читальні зали – 1; їдальня – 1; стадіон – 1; спортивних майданчиків – 2; обладнання класних кімнат (відповідно до вимог Наказу МОН №143 від 07.02.2020 року «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»).

Забезпечено безперешкодний доступ до будівель та приміщень закладу дітей з ООП (I поверх).

Якість проведення навчальних занять.

Якість проведення навчальних занять забезпечується учителями відповідно до обраних форм уроків, методів і прийомів роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, підходів до організації освітнього процесу.

Серед методів і прийомів у процесі дослідження було виокремлено групу інтерактивних (такі як активне слухання, діалог, інтерв'ю, знайомство, комплімент, листи самооцінювання, мікрофон, навчаючи – вчуся, незакінчене речення, обмін проблемами, переформулювання, піраміда позитивних почуттів, поняття про..., пошук інформації, прийняття правил, прийом проведення рефлексії наприкінці уроку, рефлексивна бесіда, робота в малих групах, робота в парах, ролі у груповому навчанні, ротачійні (змінювані) трійки, спільний проєкт, так і ні, читаємо та запитуємо, читання в парах, я пишаюся та ін.), метод гри (імітаційні, пізнавальні, дидактичні гри), метод ситуаційного моделювання, в основі якого лежить створення ситуації, де вирішення

проблеми відбувається відповідно до конкретних умов, що сприяє соціалізації дітей з особливостями розвитку.

Досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

З метою аналізу рівня засвоєння учнями інклюзивних класів навчального матеріалу у розрізі навчальних предметів, рівня сформованості ключових компетентностей запроваджена система контролю:

- рівня навченості учнів з особливими освітніми потребами інклюзивних класів (щосеместру);
- рівня якості знань учнів у розрізі і навчальних предметів (щосеместру);
- контроль за виконанням ІПР здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення (двічі на рік).

Відповідно до статей 26 та 44 Закону України «Про повну загальну середню освіту» асистент вчителя забезпечує особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу для учнів з особливими освітніми потребами та забезпечує досягнення особами з особливими освітніми потребами результатів навчання, передбачених відповідним державним стандартом.

Аналіз очікуваних результатів навчання здобувачів освіти.

Навчальні досягнення здобувачів освіти інклюзивного навчання здійснюються вербально у 1-2-х класах та рівнево у 3-4 класах (підсумкове оцінювання) початкової школі, що передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. В основній школі за 12-бальною шкалою. Результати навчальних та інших досягнень учнів інклюзивного навчання відображені в індивідуальних програмах розвитку учнів та свідоцтвах досягнень (табелях).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми для дітей з ООП

використовує типові навчальні/модульні програми розроблені та затверджені МОН України (ст. 33 Закону України «Про освіту») а також,

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

- на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87);
- на рівні базової середньої освіти: в 5-7 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);
- в 8 – 9 класах – Державного стандарту 2 базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);
- на рівні профільної середньої освіти (в 10 – 11/12 класах) – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти:

- на рівні початкової освіти: Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 №743), Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743)
- на рівні базової середньої освіти:
 - у 5-7 класах – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 09 серпня 2024р. № 1120),
 - у 8-9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405);
- на рівні профільної середньої освіти – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 з змінами).

Передумовою у забезпеченні успішності навчання дитини з особливими освітніми потребами у ліцеї є індивідуалізація освітнього процесу.

Індивідуальне планування освітнього процесу має на меті:

- розроблення комплексної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами, що допоможе педагогічному колективу закладу пристосувати середовище до потреб дитини;
- надання додаткових послуг та форм підтримки у процесі навчання;
- організацію спостереження за динамікою розвитку учня.

Індивідуальна програма розвитку (ІПР) – документ, що забезпечує індивідуалізацію навчання особи з особливими освітніми потребами, закріплює перелік необхідних психолого-педагогічних, корекційних потреб/послуг для розвитку дитини та розробляється групою фахівців з обов'язковим залученням батьків дитини з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання (Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII).

У ліцеї на 2024-2025 н.р. розроблено 52 ІПР для дітей з ООП. Основна ціль ІПР — побудова якісного навчального процесу для дитини з особливими освітніми потребами у відповідності до її реальних можливостей, виходячи з особливостей її розвитку та освітніх потреб.

Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи:

1. Загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та строк, на який складається програма.

2. Наявний рівень знань і вмінь. Група фахівців протягом 2 тижнів (в залежності від складності порушення) вивчають можливості та потреби дитини, фіксують результати вивчення.
- Її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багато сенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога;
 - інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (відомості надані спеціалістами ІРЦ). Вся інформація повинна бути максимально точною, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань.
3. Спеціальні та додаткові освітні послуги. В індивідуальній програмі розвитку фіксується розклад занять з відповідними фахівцями (логопедом, психологом та іншими спеціалістами), вказується кількість і тривалість таких занять з дитиною.
4. Адаптації/модифікації. При складанні індивідуальної програми розвитку необхідно проаналізувати, які адаптації та модифікації слід розробити для облаштування освітнього середовища.

Програмно-методичне забезпечення корекційно-розвиткової складової

№ з/п	Класи	Напрямок корекційної роботи	Програма	Посилання
Програми корекційно-розвиткових занять (послуг) вчителя - дефектолога				
1	1-4	Корекція розвитку	«Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Сак Т.В., Прохоренко Л.І.)	https://docs.google.com/document/d/1VI_vwyL-5Yff8HkJspkVzvzN34Ooggr eCoLgGyqTOQc/edit
2	1-4	Соціально-побутове орієнтування	«Соціально-побутове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із інтелектуальними порушеннями (авт. Ярмола Н.А.)	https://docs.google.com/document/d/1KRYtu3At91vycrhjc1kGCWQhk8xVVN2KP2tLPNC1DXo/edit
3	5-9	Соціально-побутове орієнтування	«Соціально-побутове орієнтування» (варіативний модуль «Подорож до життя») для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями. (авт. Міненко А.В. Грикун А.С.)	https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/korekciini_programy/programi-socz.-pobut.-orientuvann.-podorozh-u-zhittya-5-10-intelektualni-porushennya.docx
4	5-9	Корекція розвитку	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (базова) для учнів 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату (Чеботарьова О.В., Іоганова Н. А., Топчій Н.Г.).	https://drive.google.com/file/d/1wY_7KTDjs83FwNJ00RMEYSLG86Hxg7LM/view
5	1-4	Корекція розвитку	«Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для	https://docs.google.com/document/d/1VI_vwyL-

			підготовчих, 1-4 кл спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Сак Т.В., Прохоренко Л.І.)	5Yff8HkJspkVzvzN34Ooggr eCoLgGyqTOQc/edit
6	5-9	Корекція розвитку	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» (корекція когнітивного розвитку) для 5-9 кл спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (авт. Сак Т.В., Прохоренко Л.І.)	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/inkluzivne-navchannya/korekciini_programy/4-programa-korekciya-rozvitku.pdf
Програми корекційно-розвиткових занять (послуг) практичного психолога				
7	1-4	Корекція розвитку	«Корекція розвитку». Програма з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку. Автори: Логвінова І.П., Кучеренко Ю.О. Міністерство освіти і науки України Інститут спеціальної педагогіки і НАПН України.	https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKNU40YTJuZkpGRIU/view?resourcekey=0-UItZcsFnY44nyrTytFGSzg
8	1-4	Корекція розвитку	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку. Розвиток особистісної сфери» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти (Бабяк О.О., Баташева Н.І., Орлов О.В.).	https://ispukr.org.ua/?p=4147
9	5-9	Корекція розвитку	«Корекція розвитку» Програма з корекційно-розвиткової роботи для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку. Автори: Логвінова І.П., Кучеренко Ю.О.	https://lib.iitta.gov.ua/id/epri nt/706529/2/%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D0%B2%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%9A%D1%83%D1%87%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%205-9%20%D0%BA%D0%BB.pdf

Програма корекційно-розвиткових занять (послуг) вчителя-логопеда				
10	1-4	Розвиток мовлення	Програма з корекційно-розвиткової роботи для закладів загальної середньої освіти (для дітей з тяжкими порушеннями мовлення), 1-4 класи, Київ-2018, Трофименко Л. І.	https://docs.google.com/document/d/1iD4VdU-mUFgJHvUKqFzdusEsIL-kSquAh7JNoK7xZ7w/edit
11	1-4	розвиток мовлення	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 спеціальних класів для дітей із затримкою психічного розвитку закладів загальної середньої освіти. – К, 2018. – 162 с. (Омельченко І.М., Федорович Л.О.)	https://docs.google.com/document/d/1mnH2NQ11NbBE2BMz8ckinN3Qlw_F5mivKW3jY-ln_lo/edit
12	1-4	Розвиток мовлення	Програма з корекційно-розвиткової роботи «Корекція розвитку» для 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (авт. Рібцун Ю. В.)	https://docs.google.com/document/d/1fwZ4EJkJPQUWv324FMxN3Ww7XAmLan2CsnOgKPK0sYY/edit
13	5-9	Розвиток мовлення	«Розвиток мовлення» Для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (авт. Омельченко І.М., Федорович Л.О.)	https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKM21mWHhVR3U4TVk/view?resourcekey=0-EVt94axWmf_Aqr_0gwHGmA
14	5-9	Розвиток мовлення	Програма з корекційно-розвиткової роботи для закладів загальної середньої освіти (для дітей з тяжкими порушеннями мовлення), 5-9 класи, Київ-2018, Трофименко Л. І	https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/inkluzyvne-navchannya/korekciini_programy/4-korekcziyna-programa-5-10-klas-tpm.pdf
15	5-9	Розвиток мовлення	Програма з корекційно-розвиткової роботи «розвиток мовлення» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для сліпих дітей та дітей із зниженим зором (Гудим І.М., Христоєва Н.В., Масютіна Л.І., Воробйова М.О.)	https://docs.google.com/document/d/0B3m2TqBM0APKbXVyeXRyMjgzQW8/edit?resourcekey=0-25wGS5JRJPegb9vXPYzlbw
Програма корекційно-розвиткових занять (послуг) вчителя-реабілітолога				
16	1-4	Корекція розвитку	Програма з лікувальної фізичної культури для спеціальних загальноосвітніх шкіл-інтернатів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (підготовчий, 1-6 класи) (за ред. Ільяної В.М.,	https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqBM0APKX2Nub2FfVjF0VUE/view?resourcekey=0-2IKlw79H8VSxxzeOQCSWAA

Розділ 9. Інструментарій оцінювання

Змістом контролю є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у програмах, і представлені у вимогах до здійснення контролю і оцінювання за предметами.

Об'єктами контролю (оцінювання) у процесі початкового навчання є **об'єктивні результати** (предметні компетентності: знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними; вміння та навички застосовувати засвоєні знання; досвід творчої діяльності; ціннісні ставлення, у тому числі процесі досягнення) та **особисті надбання** учня/ учениці (активність, ініціативність, старанність, наполегливість, комунікабельність, здатність співпрацювати, самостійність, відповідальність, ціннісні ставлення)

Відповідно до пункту 22 статті I Закону України «Про освіту» **результати навчання** – це знання, вміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання і розвитку, які можна ідентифікувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або освітніх компонентів.

Оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Мета оцінювання – створення сприятливих умов для розвитку талентів і здібностей кожного учня/ учениці, формування компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Основними функціями контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів є: формувальна, мотиваційно - стимулювальна, розвивальна, діагностувальна, орієнтувальна, коригувальна, констатувальна, прогностична, навчально-перевірвальна, виховна.

Оцінювання (у 1-4 класах) – це процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють.

Реалізацію **формувальної функції** оцінювання забезпечують відстеження динаміки навчального поступу учня/ учениці, визначення його/її навчальних потреб та подальшим спрямуванням освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення труднощів, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток. Обидві функції взаємодоповнюють одна одну і зумовлюють особливості організації оцінювальної діяльності.

Задля здійснення оцінювання з урахуванням вікових особливостей учнів 1-4 класів щодоможливостей оволодіння певними складниками результатів навчання серед них пропонуємо виокремлювати **об'єктивні результати навчання** (знання про предмети і явища навколишнього світу, взаємозв'язки і відношення між ними, вміння та навички оперувати знаннями, уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій, досвід творчої діяльності, що відображено в обов'язкових/очікуваних результатах навчання,

визначених в освітній програмі закладу загальної середньої освіти) та **особистісні надбання учня/учениці** (активність, ініціативність; старанність, наполегливість; комунікабельність, здатність співпрацювати; самостійність, відповідальність; ціннісні ставлення), які він/вона виявляє у процесі досягнення результату навчання.

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (зі змінами);
- Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 813;
- Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 02 серпня 2024 р. № 1093 (чинні для 5-7 класів);
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011 р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за N 566/19304) (чинні для 8 – 11 класів);
- Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 р. № 1222 із змінами, додаток 2 (чинні для 7– 11 класів);
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 р. № 496. Відповідно до законодавства у разі відсутності результатів річного оцінювання за минулий навчальний рік учень/учениця має право пройти річне оцінювання до початку 2024-2025 навчального року.

Мета сучасного оцінювання – це не лише визначення рівня сформованості компетентності учня відповідно до очікуваних результатів, це передусім процес постійного моніторингу індивідуального розвитку школярів, відповідно система оцінювання – механізм проведення діагностико-розвивальної діяльності вчителя та учня як повноправних учасників освітнього процесу. застосування належних навчальних методів, матеріалів, обладнання, урахування сенсорних та інших потреб дитини.

Розділ 10. Організація індивідуальної форми здобуття освіти (педагогічного патронажу)

Індивідуальне навчання в системі загальної середньої освіти – це одна із форм організації навчально-виховного процесу. Воно впроваджується для забезпечення права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти з урахуванням індивідуальних здібностей та обдарувань, стану здоров'я, демографічної ситуації, організації їх навчання.

Педагогічний патронаж організовано на виконання Законів України «Про освіту» (стаття 9), «Про повну загальну середню освіту», наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 р. № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» (із змінами внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021, № 624 від 06.06.2016, № 635 від 24.04.2017, № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021, № 165 від 15.02.2023), наказу МОН «Про внесення змін до Положення про індивідуальну форму

навчання в загальноосвітніх навчальних закладах» від 06.06.2016 р. №624, наказу МОН від 06.12.2010 р. №1205 «Про затвердження плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами, у тому числі дітей-інвалідів», Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684, Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016, Положення про особливості організації форм здобуття загальної середньої освіти в закладах охорони здоров'я, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 13 листопада 2018 року № 1232/2067, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 07 грудня 2018 року за № 1391/32843, Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 року № 536, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 року за № 547/33518 (із змінами), наказу Міністерства освіти і науки від 08 вересня 2020 року № 1115 «Про деякі питання організації дистанційного навчання», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», наказу Міністерства освіти і науки від 28 березня 2022 року № 284 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні», інших нормативних документів у сфері освіти, відповідно до річного плану роботи школи.

Україна взяла на себе зобов'язання щодо дотримання загальнолюдських прав, зокрема щодо здобуття якісної освіти дітьми з особливими освітніми потребами, в тому числі дітьми з порушеннями психофізичного розвитку. Інтернатна модель перестає бути для них єдиним і обов'язковим типом закладу, в якому діти вчаться відокремлено та ізольовано від соціуму.

Особливості індивідуальної форми навчання:

- Регулюється окремим розкладом, що погоджується з батьками;
- Оплата праці - за рахунок бюджетних коштів;
- Розробляються окремі робочі навчальні плани;
- Індивідуальний план визначає перелік предметів, послідовність, кількість годин.

Індивідуальна форма застосовується щодо осіб:

- 1) здобувають початкову, базову середню освіту та проживають у селах і селищах (у разі якщо кількість здобувачів освіти не дозволяє утворити клас);
- 2) осіб, які перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я або яким надається реабілітаційна допомога у стаціонарних умовах (якщо такі особи не можуть відвідувати навчальні заняття у класах, створених безпосередньо за місцем лікування або надання реабілітаційної допомоги);
- 3) осіб, які за станом здоров'я не можуть здобувати повну загальну середню освіту за денною формою (відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я або медичного висновку про стан здоров'я дитини за формою, затвердженою Міністерством охорони здоров'я України);
- 4) осіб, взятих під варту або засуджених до позбавлення волі на певний строк, для яких організовується здобуття освіти відповідно до законодавства (у разі якщо кількість здобувачів освіти не дозволяє утворити клас);
- 5) дітей-біженців, дітей, чії батьки, інші законні представники звернулися із заявами про визнання біженцями або особами, які потребують захисту, дітей іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства (пункт перший, розділу IV Положення).

Педагогічний патронаж організується для осіб віком до 18 років (за винятком випадків, коли тривалість здобуття освіти осіб з особливими освітніми потребами було продовжено відповідно до законодавства).

На даний час є чинним наказ Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8». Актом затверджено у новій редакції Положення про індивідуальну форму здобуття освіти, що визначає порядок організації здобуття загальної середньої освіти за індивідуальною формою, що здійснюється закладами загальної середньої освіти та іншими закладами освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти на певному рівні освіти, або батьками, іншими законними представниками здобувачів освіти.

Йдеться про здобуття освіти за екстернатною формою (екстернат), сімейною (домашньою) формою та педагогічним патронажем.

Організація здобуття освіти за індивідуальною формою може здійснюватися на будь-якому рівні повної загальної середньої освіти за винятком випадків, передбачених цим Положенням.

Зарахування до закладу освіти на індивідуальну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року і може здійснюватися незалежно від наявності вільних місць у класі (пункт п'ятий, розділу I Положення).

Зарахування (переведення) на індивідуальну форму здобуття освіти здійснюється зазвичай на навчальний рік.

Для зарахування до закладу освіти учня батькам або іншим законним представникам учня або ним самим (якщо він є повнолітнім) необхідно подати до відповідного закладу освіти відповідну заяву встановленої форми (з пред'явленням документа, що посвідчує особу заявника), а також:

1. Копію свідоцтва про народження дитини або документа, що посвідчує особу здобувача освіти (під час подання копії пред'являється оригінал відповідного документа);
2. Оригінал або копію медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня 2010 року № 682;
3. Оригінал або копію відповідного документа про освіту (за наявності);
4. Оригінал або копію висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини чивитягу з протоколу засідання психолого-медико-педагогічної консультації (за бажанням);
5. Документ, що підтверджує обставини, за яких особі може бути організований педагогічний патронаж (наприклад, стан здоров'я, знаходження під вартою або засудження, статус біженця);
6. Копію документа, що підтверджує законність перебування в Україні (для іноземців та осіб без громадянства).

За бажанням здобувача освіти та одного з батьків, інших законних представників (з відповідним зазначенням в індивідуальному навчальному плані) навчальні заняття, консультації, оцінювання можуть проводитися:

- за місцем проживання здобувача освіти або в закладі освіти;
- індивідуально або для групи здобувачів освіти (пункт шостий, розділу IV Положення).

Педагогічний патронаж для здобувачів освіти, які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклад освіти і перебувають у закладі охорони здоров'я, організується при найближчому за розташуванням до місця лікування закладу освіти, визначеному відповідним органом управління у сфері освіти. За наявності у такому закладі освіти групи здобувачів освіти, які проходять лікування або реабілітацію, у складі 5 і більше осіб навчання може здійснюватися у групі (за потреби – упродовж навчального року).

Здобувачі освіти проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію відповідно до законодавства (пункт восьмий, розділу IV Положення).

Переведення на індивідуальну форму здобуття освіти може відбуватися упродовж навчального року, але не пізніше ніж за 3 місяці до проведення річного оцінювання чи державної підсумкової атестації (далі - атестація). Таке обмеження не застосовується для переведення на педагогічний патронаж.

Для осіб, які здобували чи здобувають освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на тимчасово окупованій території України, території проведення антитерористичної операції (на період її проведення), території здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), - на період здійснення зазначених заходів або на території населених пунктів на лінії зіткнення, зарахування (переведення) на екстернат здійснюється протягом усього календарного року.

Зарахування осіб до державних і комунальних закладів загальної середньої освіти на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх із таких закладів освіти здійснюється відповідно до пунктів 4, 5, 8 розділу I, розділу III, пункту 1 розділу IV Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року N 367, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за N 564/32016. Документи, які додатково подаються для зарахування (переведення) на індивідуальну форму здобуття освіти, визначаються розділами II - IV Положення про індивідуальну форму навчання Іноземці та особи без громадянства додатково подають копію документа, що підтверджує законність їх перебування в Україні.

Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до приватних і корпоративних закладів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти визначається засновником (засновниками).

Зарахування осіб до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти та інших закладів освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, здійснюється відповідно до законодавства.

Облік здобувачів освіти, зарахованих (переведених) на індивідуальну форму, здійснюється відповідно до Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів.

Педагогічний колектив, на чолі з директором закладу освіти, в якому організовано індивідуальну форму здобуття освіти, забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти шляхом розроблення індивідуальних навчальних планів та індивідуальних програм розвитку (для осіб з особливими освітніми потребами), організації та проведення консультацій, надання доступу здобувачам освіти до безкоштовного користування підручниками, навчальними посібниками та іншою літературою бібліотечного фонду, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною інфраструктурою закладу освіти тощо.

Керівник закладу освіти ознайомлює здобувачів освіти, їх батьків (одного з них) із порядком організації відповідної індивідуальної форми здобуття освіти, визначеним Положенням про індивідуальну форму навчання та іншими актами законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Керівник закладу освіти здійснює контроль за виконанням освітніх програм, за якими навчаються здобувачі освіти за індивідуальною формою.

Індивідуальний навчальний план, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної

освітньої траєкторії, розробляють педагогічні працівники закладу освіти у взаємодії зі здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. До розроблення індивідуального навчального плану можуть залучатися інші фахівці, які відповідно до законодавства можуть проводити (надавати) додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги) з особами з особливими освітніми потребами.

Батьки можуть брати участь у розробленні індивідуального навчального плану та погоджувати його.

Індивідуальний навчальний план затверджує керівник закладу освіти.

Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу освіти. За наявності необхідних ресурсів заклад освіти може організовувати здобуття освіти за іншою освітньою програмою, затвердженою в установленому порядку.

Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети в варіантній частині або базові, вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти. Індивідуальним навчальним планом можуть визначатися форми та засоби оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Виконання індивідуального навчального плану та результати оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти фіксуються в окремому журналі.

**Індивідуальний навчальний план
здобувачки освіти 9 класу
Кам'янець-Подільського ліцею №13
на 2024-2025 н.р.**

№ п/п	Освітня галузь	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень / рік	
			За навчальним планом	За навчальним планом індивідуального навчання
1.1	Мови і літератури	Українська мова	2	2
		Українська література	2	1
		Перша іноземна мова (польська)	2+1	1
		Друга іноземна мова (англійська)	2	1

		Зарубіжна література	2	1
1.2	Суспільство знавство	Всесвітня історія	1	0,5
		Історія України	1,5	1
		Основи правознавства	1	0,5
1.3	Мистецтво*	Мистецтво	1	0,25
1.4	Математика	Математика	-	-
		Алгебра	2	1
		Геометрія	2	1
1.5	Природознавство	Природознавство	-	-
		Біологія	2	1
		Географія	1,5	0,75
		Фізика	3	1
		Хімія	2	0,5
1.6	Технології	Трудове навчання	1	-
		Інформатика	2	0,25
1.7	Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0,25
		Фізична культура**	3	-
Разом			34	14
2	Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		1	-
2.1	Мови та літератури	Друга іноземна мова (польська)	1	-
2.2.	Українська мова (факультатив) Синтаксис складного речення		1	-
	Гранично допустиме наванчальне навантаження		33	-
	Всього (без урахування поділу класів на групи)		36	14

Педагогічний патронаж передбачає:

- надання освітніх послуг відповідно до потреб дитини та у формі, яка найбільш відповідає стану дитини та її індивідуальним можливостям;
- забезпечення освітнього процесу необхідними засобами навчання з урахуванням індивідуальних потреб здобувача освіти;
- можливість періодичного залучення здобувача освіти до учнівського колективу з метою соціалізації (у межах загальношкільних освітніх заходів);
- взаємодію педагогічних працівників із закладами охорони здоров'я, закладами соціального захисту дітей, інклюзивно-ресурсними центрами.

Для зарахування (переведення) на педагогічний патронаж осіб, зазначених у підпунктах 2-5 пункту 1 цього розділу Положення про індивідуальну форму навчання, до заяви додається документ, що підтверджує відповідні обставини.

Організацію педагогічного патронажу здійснюють педагогічні працівники закладу освіти із залученням (за потреби) фахівців інклюзивно-ресурсного центру, інших фахівців, які відповідно до законодавства можуть проводити (надавати) додаткові психолого-педагогічні і корекційно-розвиткові заняття (послуги) з особами з особливими освітніми потребами.

Педагогічний патронаж для здобувачів освіти, які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклад освіти і перебувають у закладі охорони здоров'я, організовується при найближчому за розташуванням до місця лікування закладі освіти, визначеному відповідним органом управління у сфері освіти, і починається не раніше ніж через 3 дні після того, як хворий влаштувався до закладу охорони здоров'я. За наявності у такому

заклад освіти групи здобувачів, які проходять лікування, у складі 5 і більше осіб навчання може здійснюватися у групі (за потреби - протягом навчального року). Контингент таких здобувачів освіти ураховується в статистичних звітах тих закладів освіти, у яких вони навчаються постійно та з яких вони не відраховуються. Результати виконання індивідуального навчального плану та результати оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти вказуються у довідці, що видає заклад освіти, який організовує педагогічний патронаж, за формою згідно з додатком 5 до цього Положення.

Педагогічний патронаж для здобувачів освіти, які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклад освіти і перебувають удома, організовують заклади освіти, до яких вони зараховані.

Проведення оцінювання та контролю Здобувачі освіти (крім тих, які навчаються за Державним стандартом початкової освіти) проходять поточне та підсумкове (семестрове/піврічне та річне) оцінювання навчальних досягнень, а також атестацію.

Під час організації індивідуальної форми навчання (педагогічного патронажу) виконання Державних стандартів та основних вимог до організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти є обов'язковими, як для закладів загальної середньої освіти, так і для спеціальних шкіл (класів), навчально - реабілітаційних центрів для дітей з особливими освітніми потребами, незалежно від підпорядкування, типів і форм власності. Оцінювання навчальних досягнень і атестація здобувачів освіти за індивідуальною формою здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти та особливостей, визначених цим Положенням.

Заклади освіти забезпечують ознайомлення здобувачів освіти з переліком питань, за якими здійснюється оцінювання навчальних досягнень та/або атестація.

До здобувачів початкової освіти, які навчаються за Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року N 87 (далі - Державний стандарт початкової освіти), застосовується формувальне, завершальне (підсумкове) оцінювання

(залежновід особливостей індивідуальної форми здобуття освіти згідно з цим Положенням). Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану здобувача освіти. Результати оцінювання та рекомендації батькам щодо організації подальшого навчання зазначаються у свідоцтві досягнень, що видається відповідно до Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу. За рішенням педагогічної ради закладу освіти батькам може бути рекомендовано переведення здобувачів освіти (крім тих, які здобувають освіти за педагогічним патронажем) на іншу форму здобуття освіти.

Видача документів про освіту, у тому числі з відзнакою, та відзначення успіхів здобувачів освіти (нагородження похвальними листами, грамотами тощо) здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти.

Персональний склад педагогічних працівників, які здійснюють навчання за формою педагогічного патронажу, кількість навчальних годин для її організації визначаються наказом керівника закладу освіти відповідно до кількості навчальних предметів інваріантної складової або базових, вибірково-обов'язкових предметів відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти, за умови виконання вимог державних стандартів повної загальної середньої освіти.

Кількість навчальних годин визначається з розрахунку:

- - для здобувачів освіти, зазначених у підпунктах 1, 4, 5 пункту 1 розділу IV Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти
 - 1 - 4 класи - 5 годин на тиждень на кожного здобувача освіти;
 - 5 - 9 класи - 8 годин на тиждень на кожного здобувача освіти;
 - 10, 11 класи - 12 годин на тиждень на кожного здобувача освіти;

- для здобувачів освіти, зазначених у підпунктах 2, 3 пункту 1 розділу IV цього Положення про індивідуальну форму навчання (без урахування годин на проведення корекційно-розвиткових занять для осіб, які навчаються в інклюзивних і спеціальних класах):

1 - 4 класи - 10 годин на тиждень на кожного здобувача освіти;

5 - 9 класи - 14 годин на тиждень на кожного здобувача освіти;

10, 11 (12) класи - 16 годин на тиждень на кожного здобувача освіти.